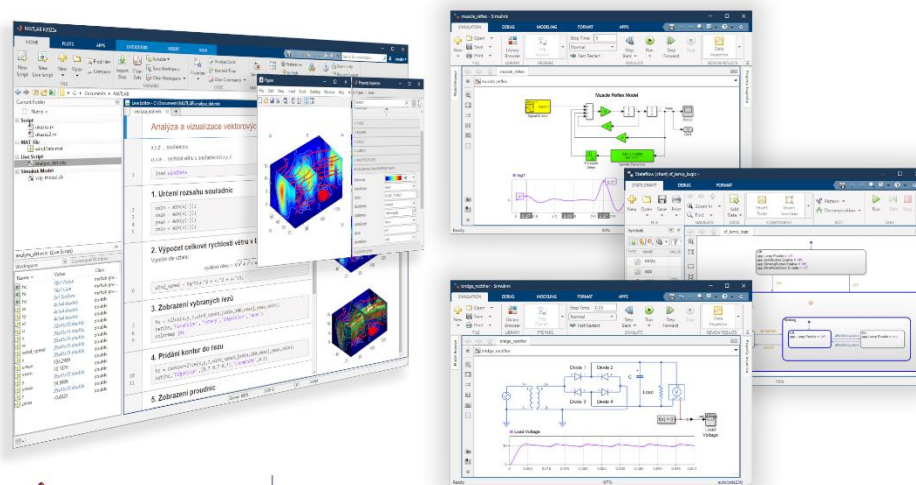

MATLAB a Simulink Modelování a vývoj elektrických pohonů a výkonové elektroniky

Jaroslav Jirkovský
jirkovsky@humusoft.cz

www.humusoft.cz

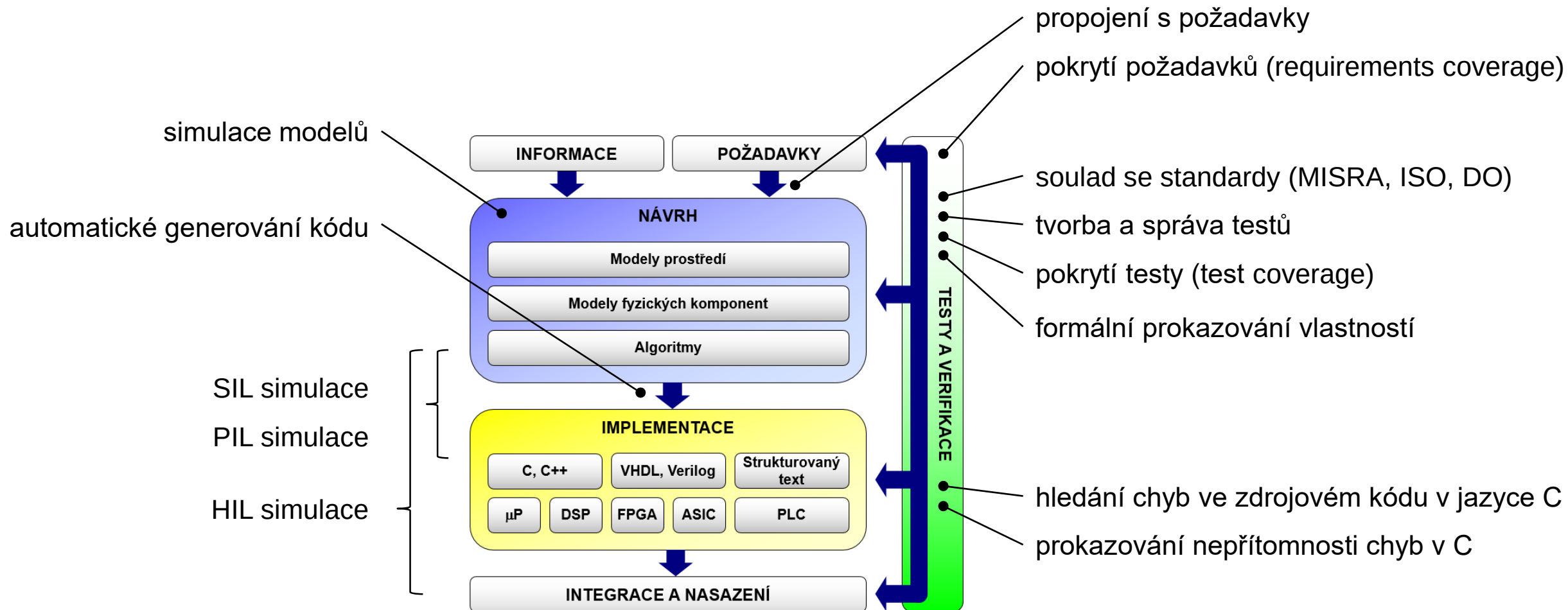
info@humusoft.cz

www.mathworks.com

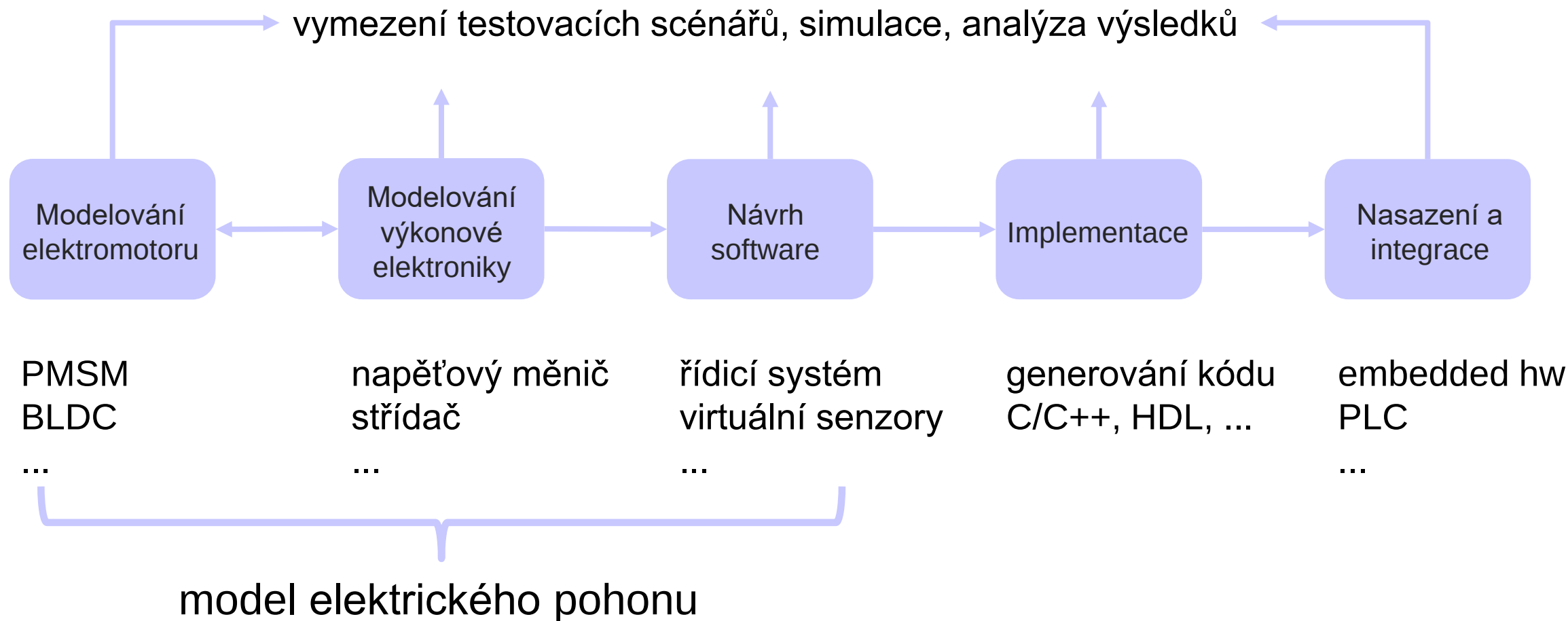

Nasazení

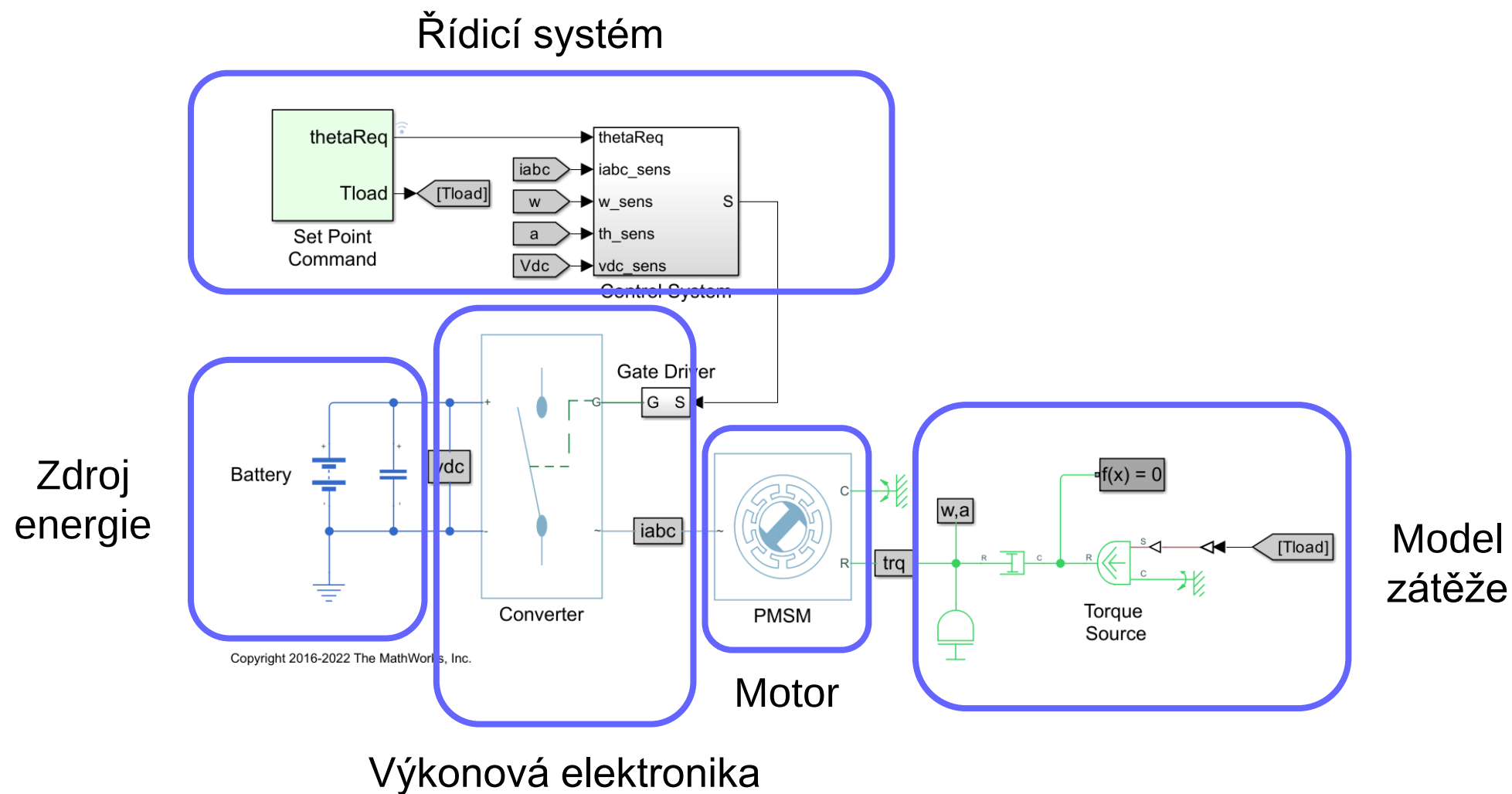
Vývoj metodou Model-Based Design

Typické kroky při vývoji software pro elektrický pohonný systém

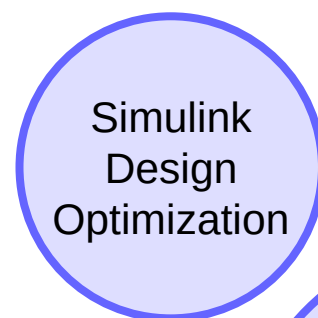

Příklad modelu elektrického pohonu

MATLAB a Simulink pro modelování elektrického pohonu

Optimalizace a ladění
parametrů modelu

Linearizace modelů
a návrh řídicích systémů

Simulink Control
Design

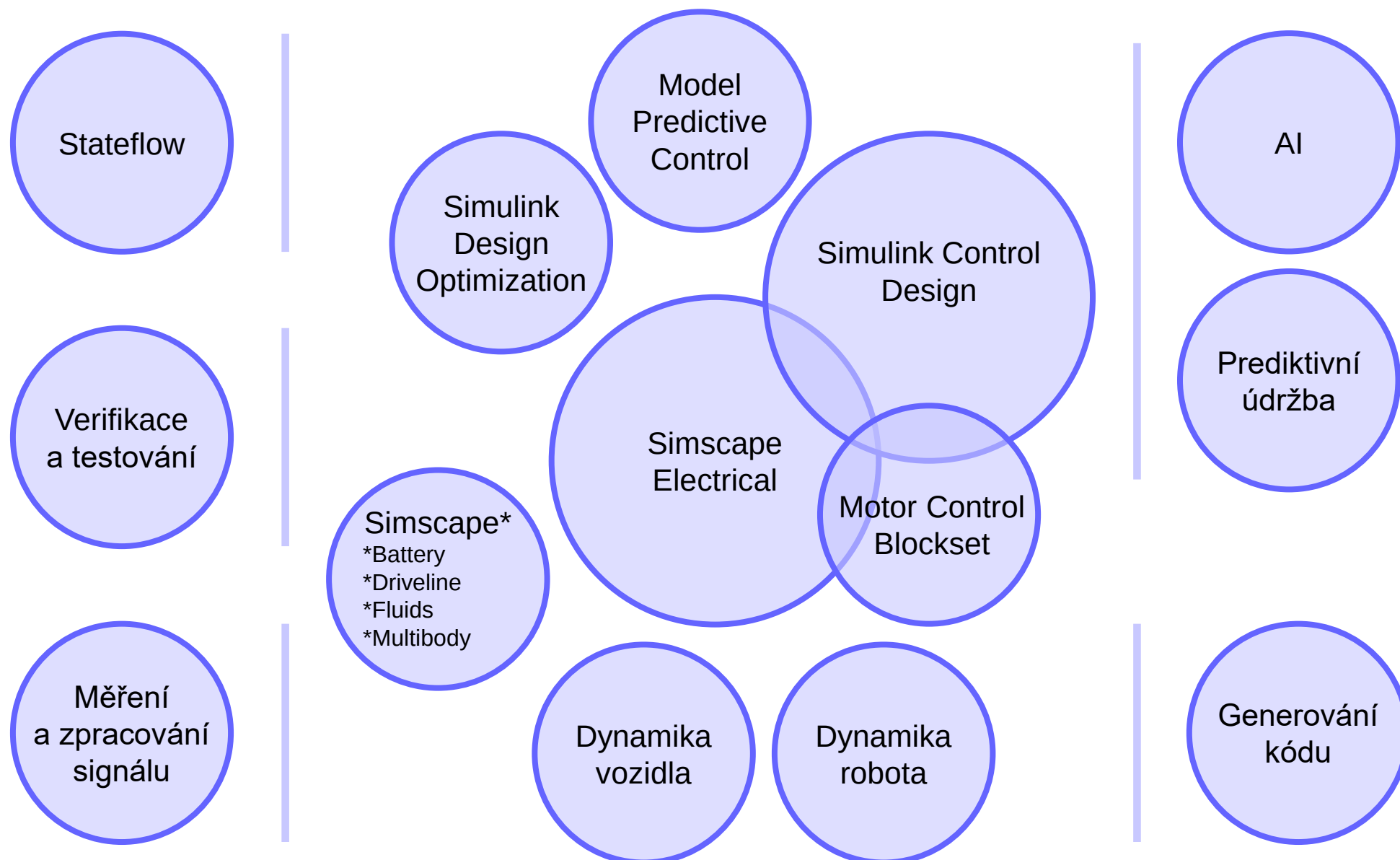
Simscape
Electrical

Motor Control
Blockset

Modelování mechatronických
systémů, výkonové elektroniky
a jejich řízení*

Návrh a implementace
algoritmů pro řízení pohonů**

MATLAB a Simulink pro modelování elektrického pohonu

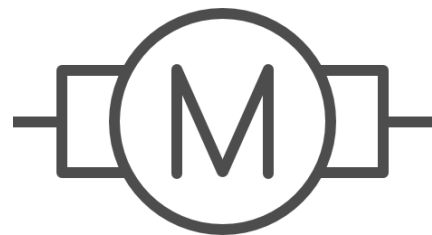

Modelování pohonu a výkonové elektroniky

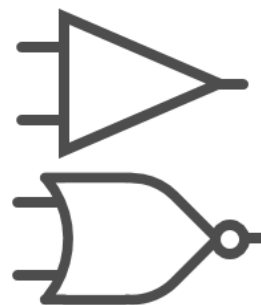
Modely 1f prvků v Simscape Electrical

polovodičové
prvky

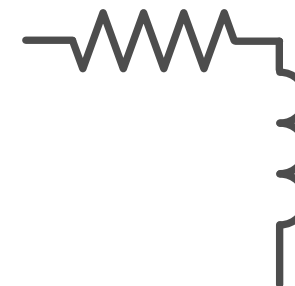
motory,
akční prvky

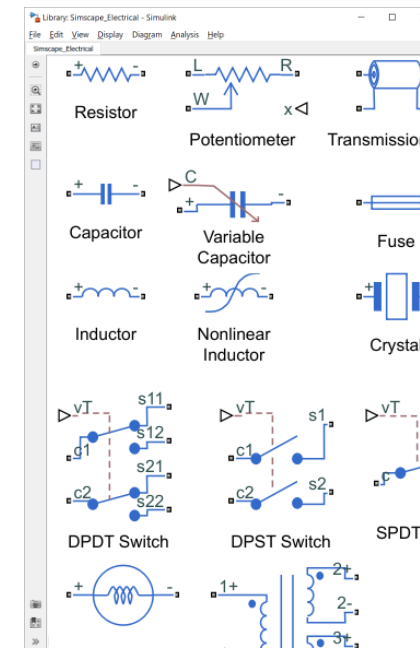
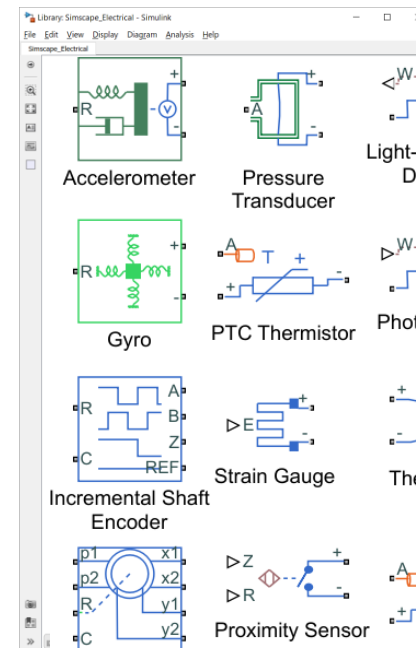
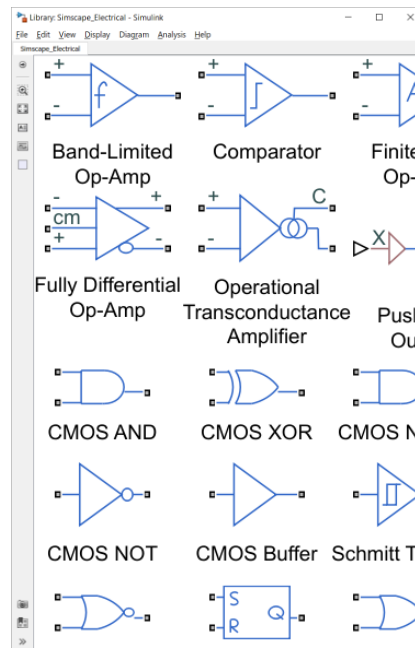
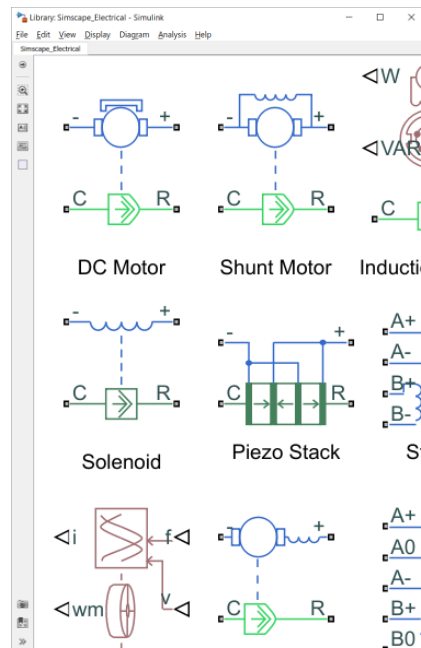
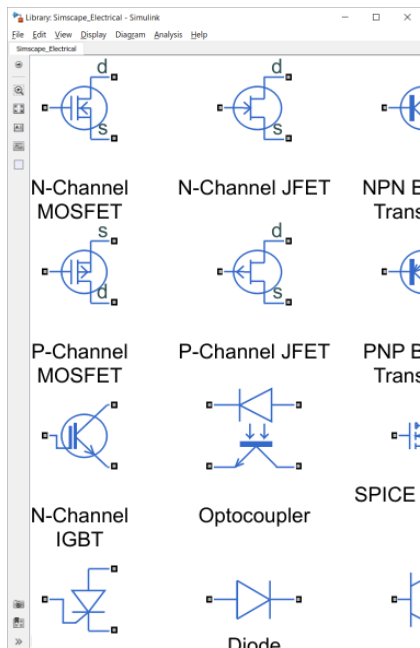
op. zesilovače,
logická hradla

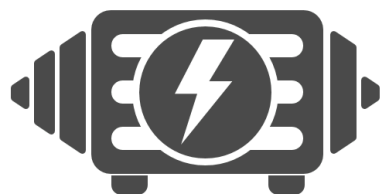
senzory

pasivní
součástky

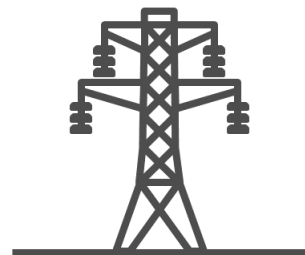
Modely 3f prvků v Simscape Electrical

třífázové
motory

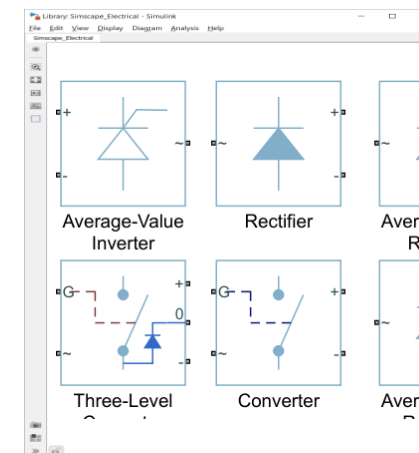
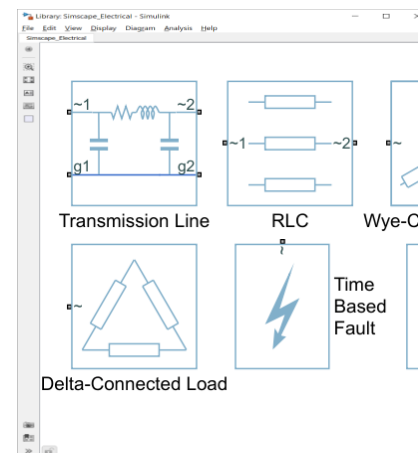
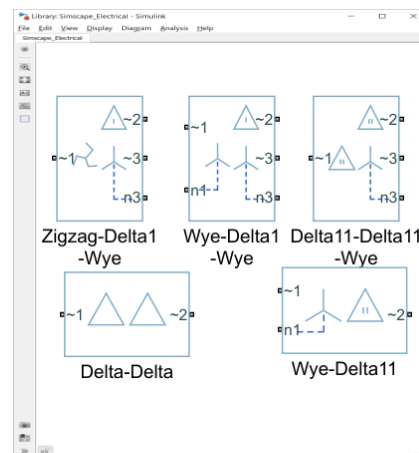
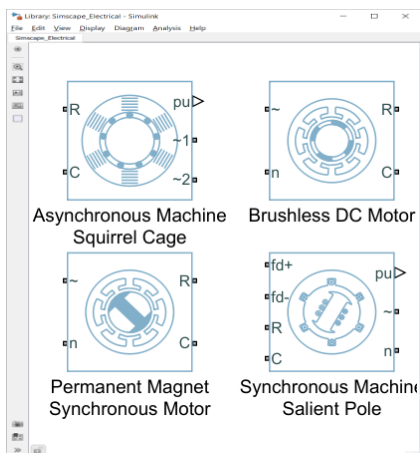
transformátory

vedení,
FACTS

měníče,
střídače

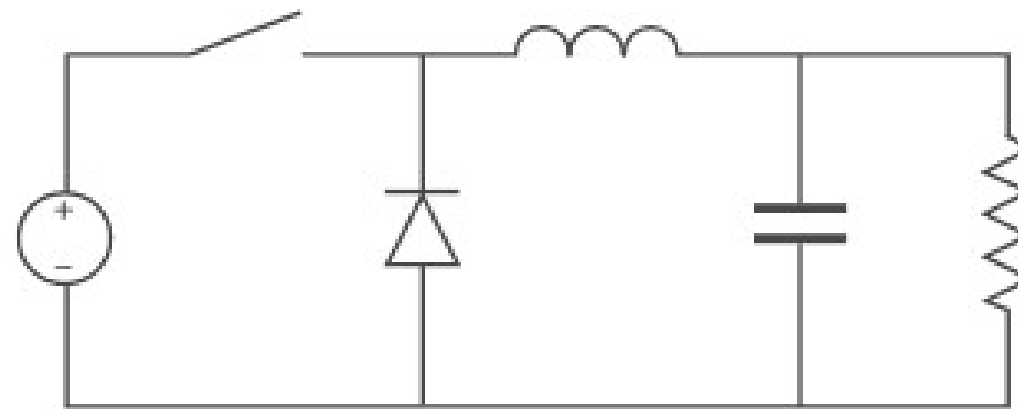

Ukázka: Buck Converter

- DC-DC měnič
 - snížení hodnoty vstupního napětí 48V na hodnotu 12V
- Spínací prvek řízený PWM signálem
 - hodnota výstupního napětí dána hodnotou Duty Cycle (střída signálu)

$$DC = \frac{V_{out}}{V_{in}} \quad V_{out} = DC V_{in}$$

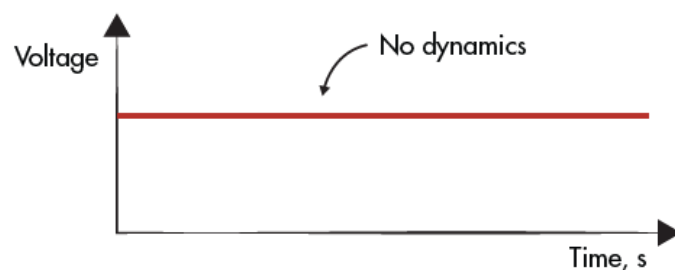
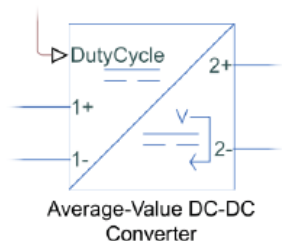
$$DC = \frac{12}{48} = 0.25$$

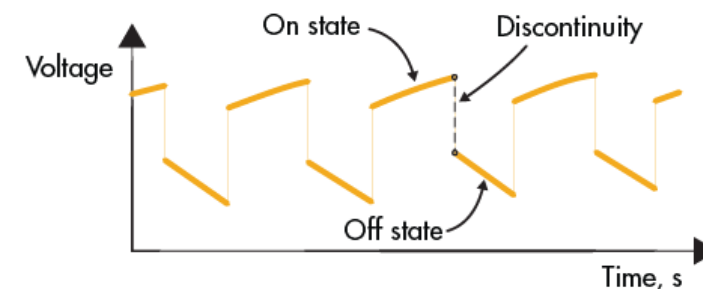
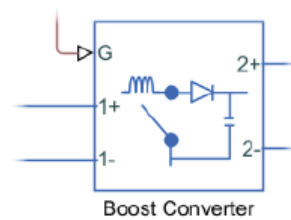
Úroveň detailu

- Pro různé účely je možné využít různou úroveň detailu
- Například pro DC-DC měnič:

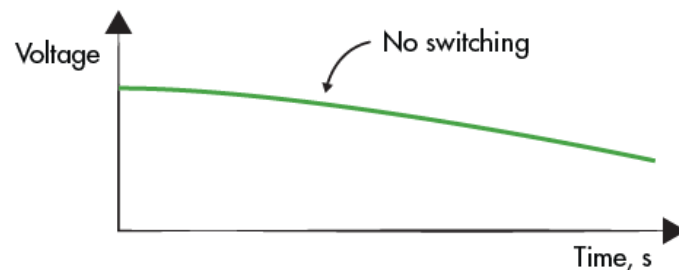
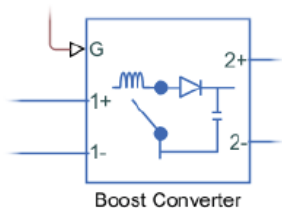
Průměrná hodnota

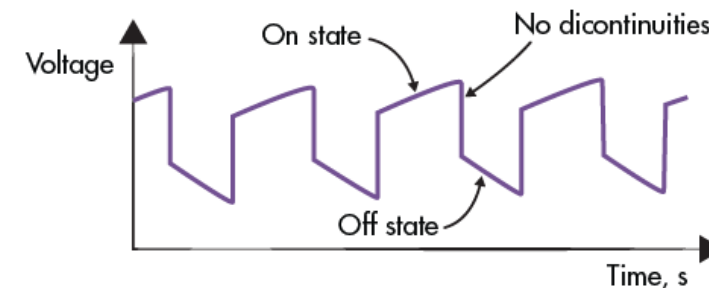
Po částech lineární spínání

Průměrná hodnota spínání

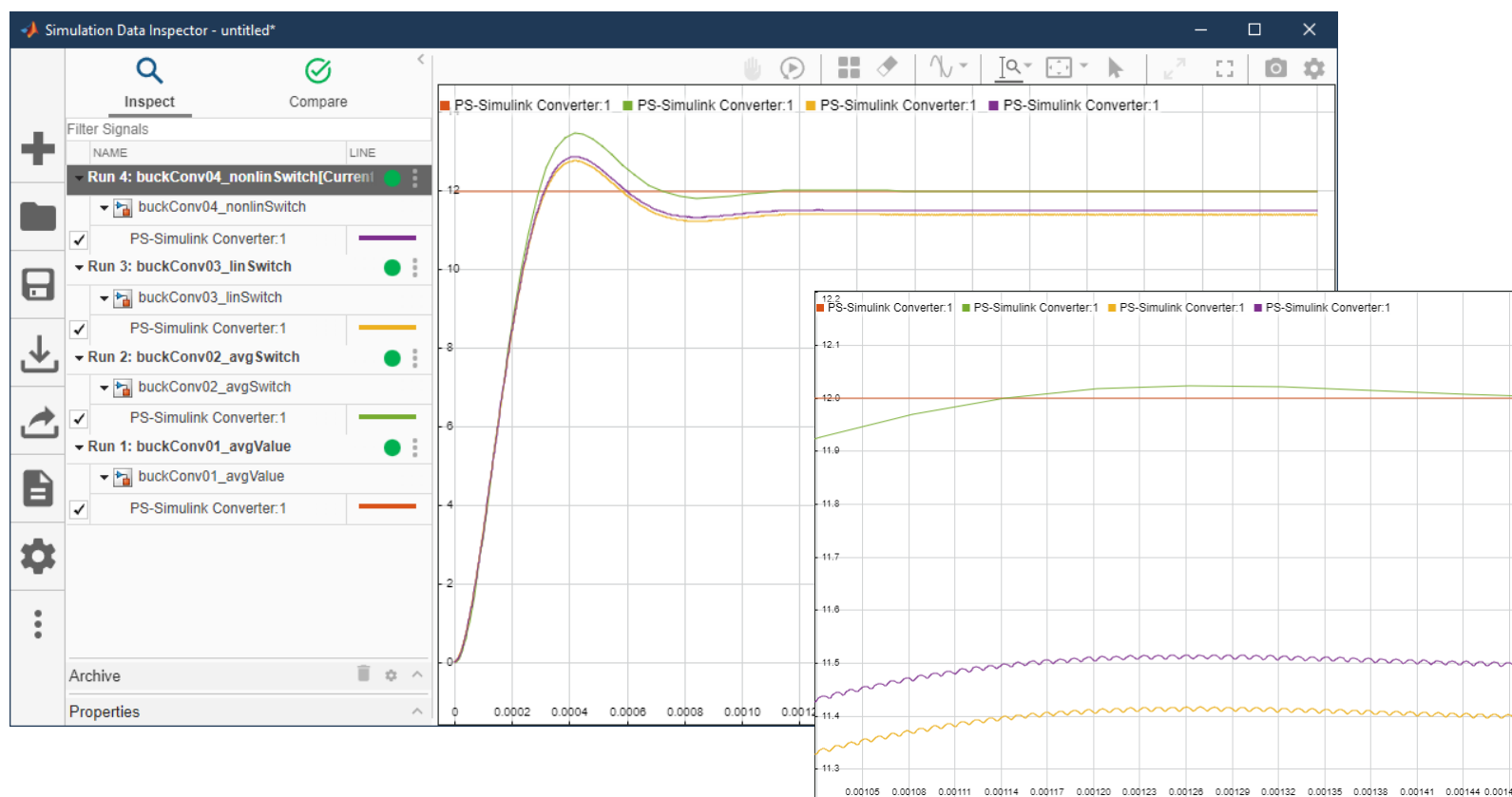

Nelineární spínání

Ukázka: Úroveň detailu

- Odlišná úroveň detailu pro DC-DC měnič

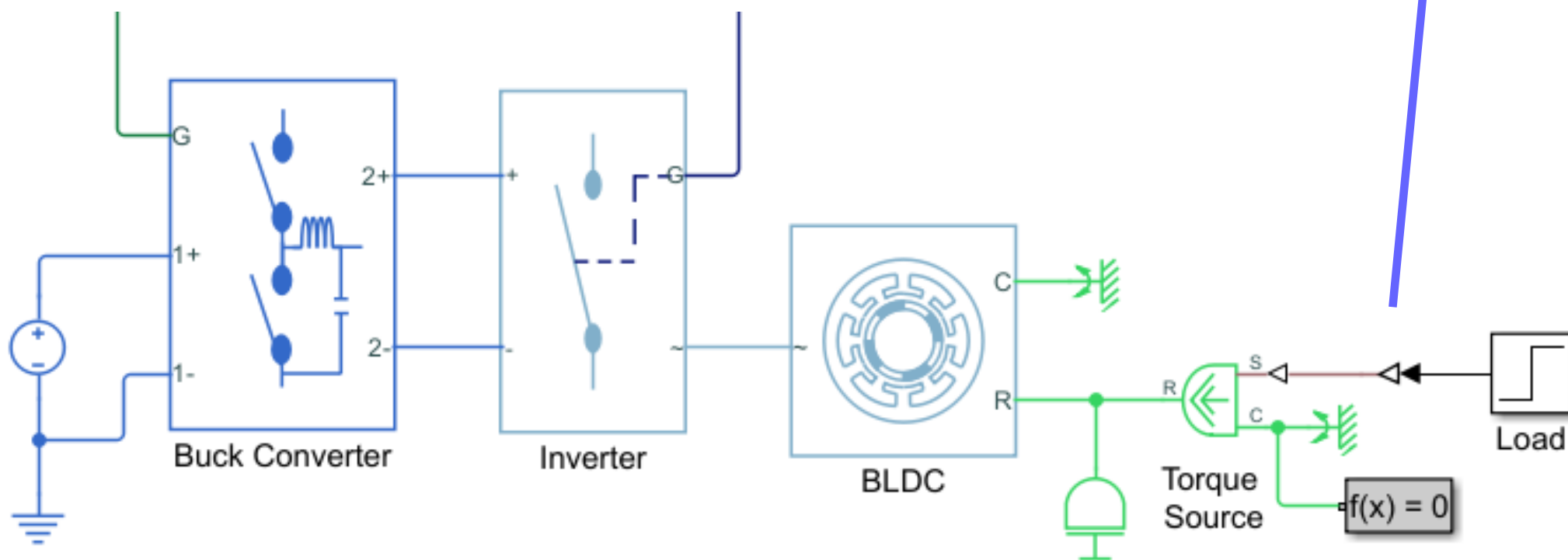
Zapojení kompletního pohonu

- výkonová elektronika + motor + zátěž

řízení měniče

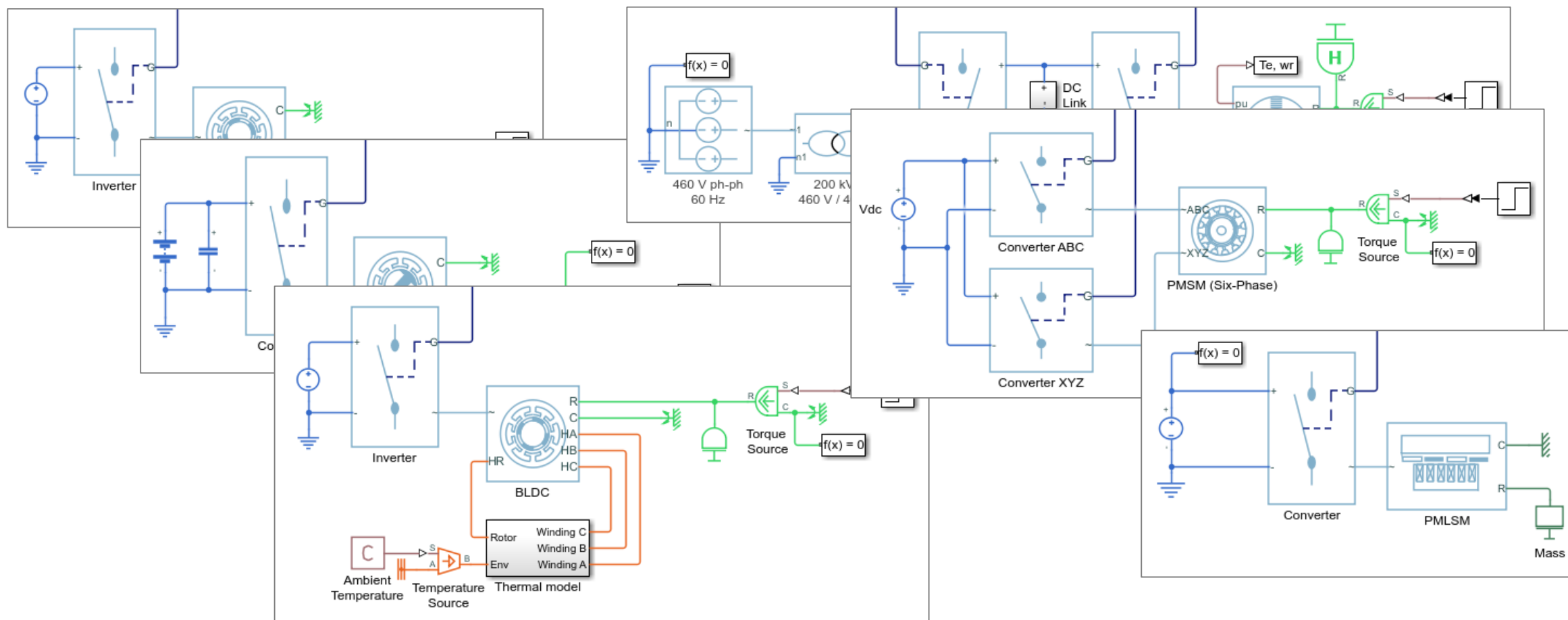
řízení střídače

simulace zátěže

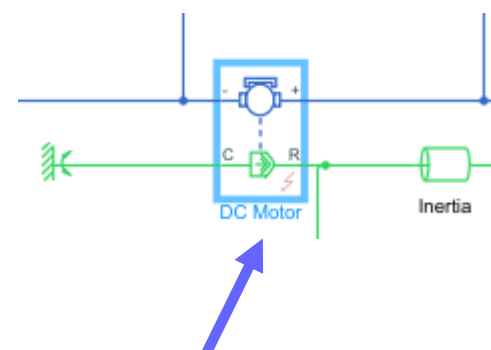
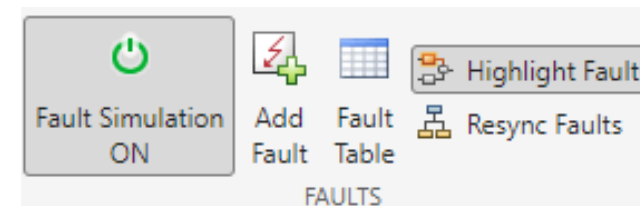
Zapojení kompletního pohonu: další ukázky

- výkonová elektronika + motor + zátěž

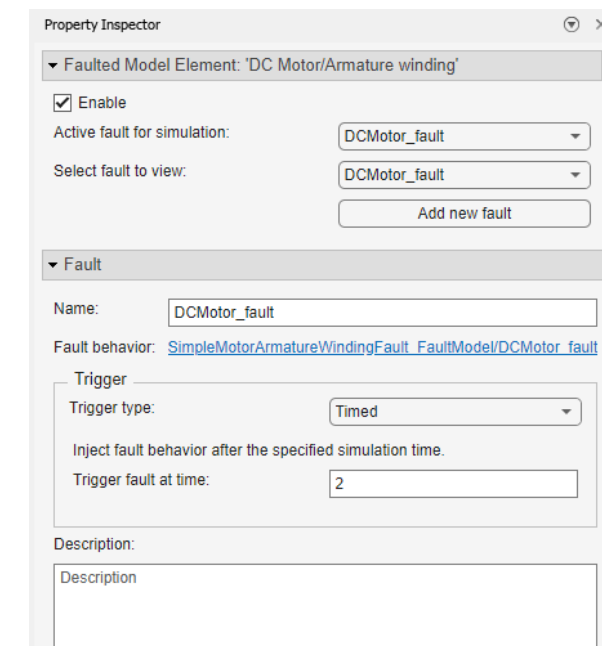

Modelování a simulace poruch

- Simulace poruch
 - analýza vlivu poruchy na chování systému
 - návrh systémů pro diagnostiku poruch
- Zadání „neinvazivním“ způsobem
 - nemění topologii modelu
 - přiřazení poruchy k vybranému bloku
- Nastavení poruch
 - spouštěč poruchy, parametry poruchy
 - scénář pro více poruch v jedné simulaci
- Panel správce zadaných poruch

označení poruchy

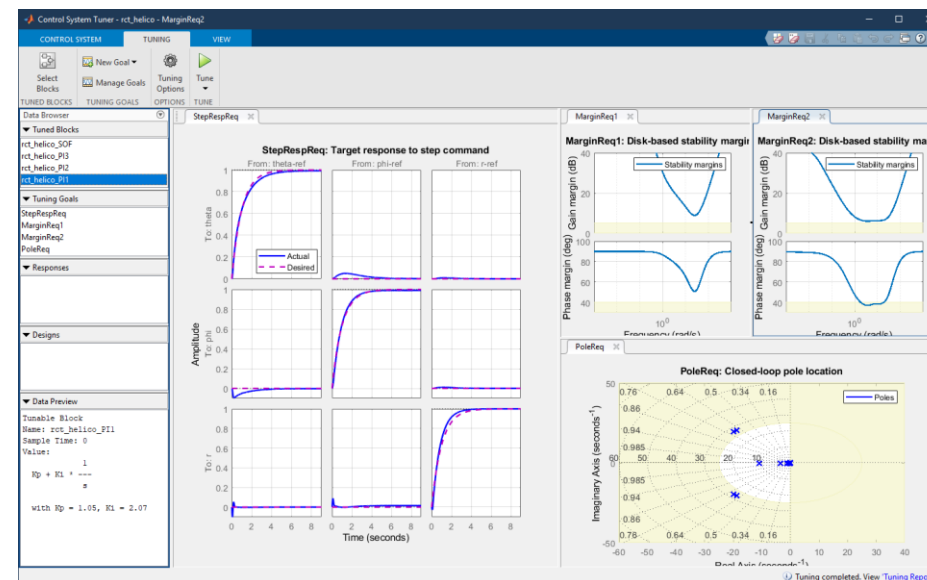
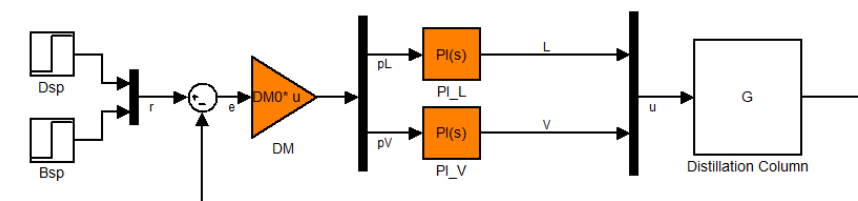
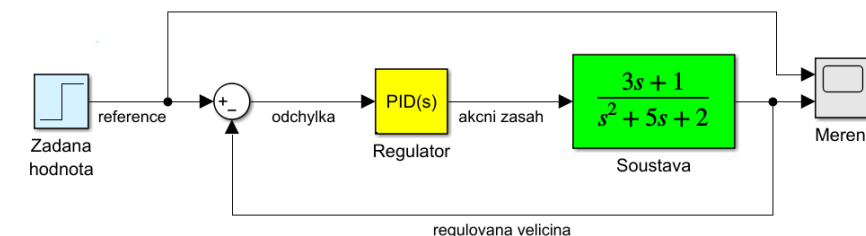

Fault Table				
Enable	Model Element/Fault Name	Active Fault	Trigger	Description
☒	DC Motor/Armature winding			
	DCMotor_fault	☐	Timed: 2	
	DCMotor_fault_1	☒	Always On	

Návrh řídicího systému

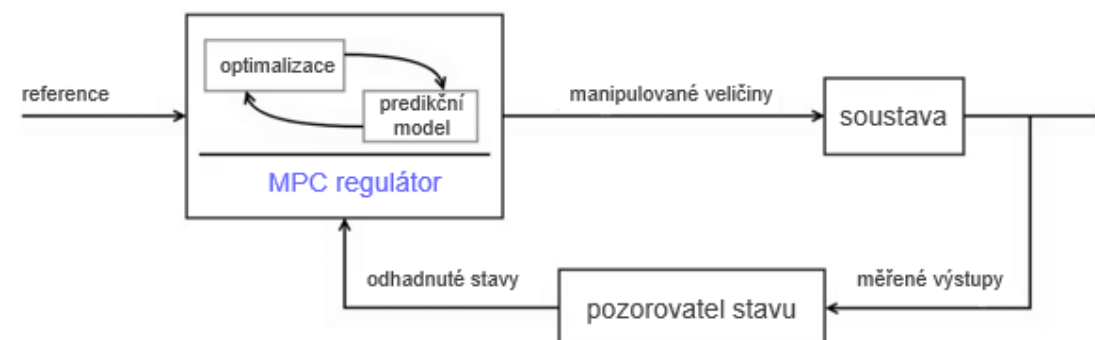
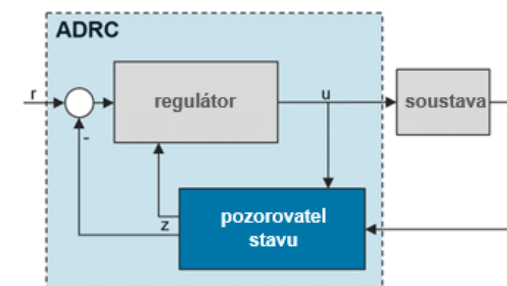
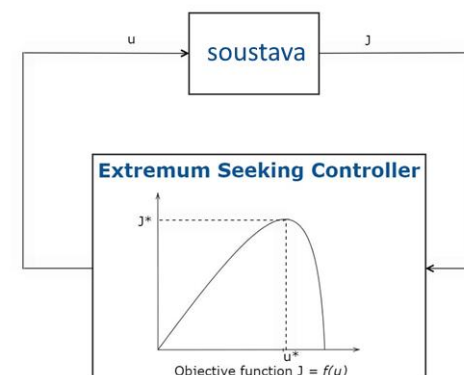
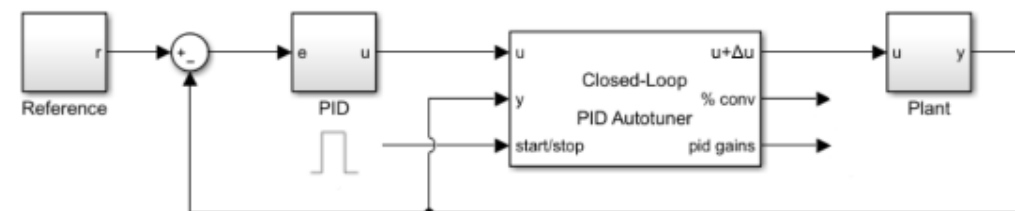
Modelování řídicích systémů

- Klasické řídicí systémy
 - PID regulace
 - obecný přenos (lead, lag, lead-lag)
 - pozorovatel stavu, stavová zpětná vazba
 - ...
- Ladění klasických řídicích systémů
 - založeno na práci s linearizovaným modelem
 - PID Tuner – jednosmyčková PID regulace
 - Control System Tuner – libovolná MIMO struktura

Modelování adaptivních/prediktivních řídicích systémů

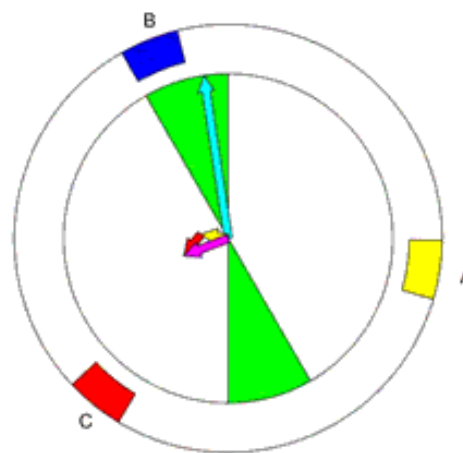
- Adaptivní řídicí systémy
 - Open-Loop / Closed-Loop PID Autotuner
 - Extremum Seeking Control
 - Model Reference Adaptive Control
 - **Active Disturbance Rejection Control**
- Prediktivní řízení
 - Model Predictive Control (MPC)
- Využití AI
 - Reinforcement learning (RL)

Řízení elektrických pohonů

- Motory s elektronickou komutací
- BLDC
 - lichoběžníkové řízení
(šesti-sektorová komutace)
- PMSM
 - field-oriented control
(vektorové řízení)

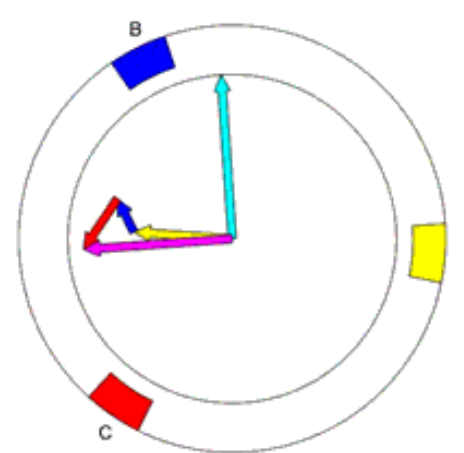
BLDC Six-Sector Commutation
Two Pole-Pair

Commutates every 30 mechanical degrees

One mechanical rotation sees two electrical rotation

PMSM Field-Oriented Control
Two Pole-Pairs

Current vector leads rotor magnetic reference by 90 mechanical degrees

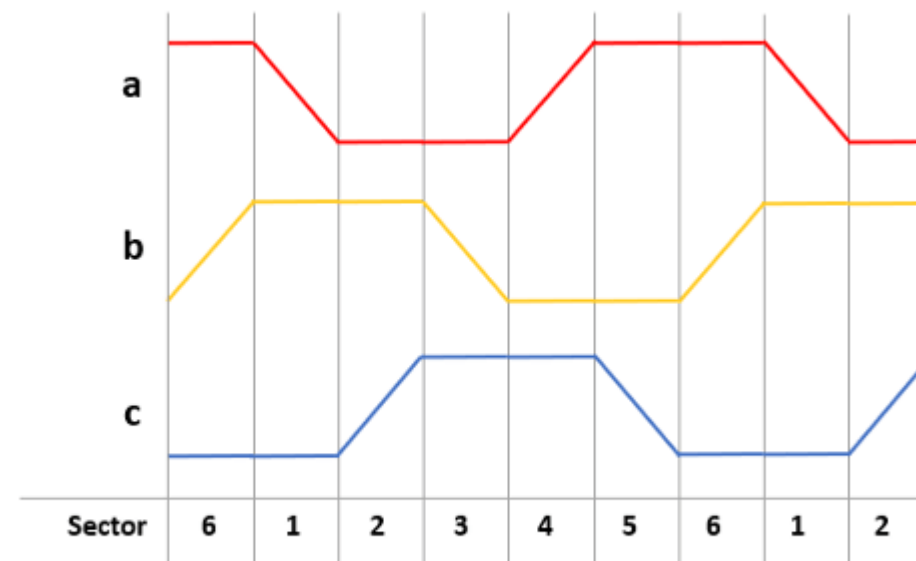
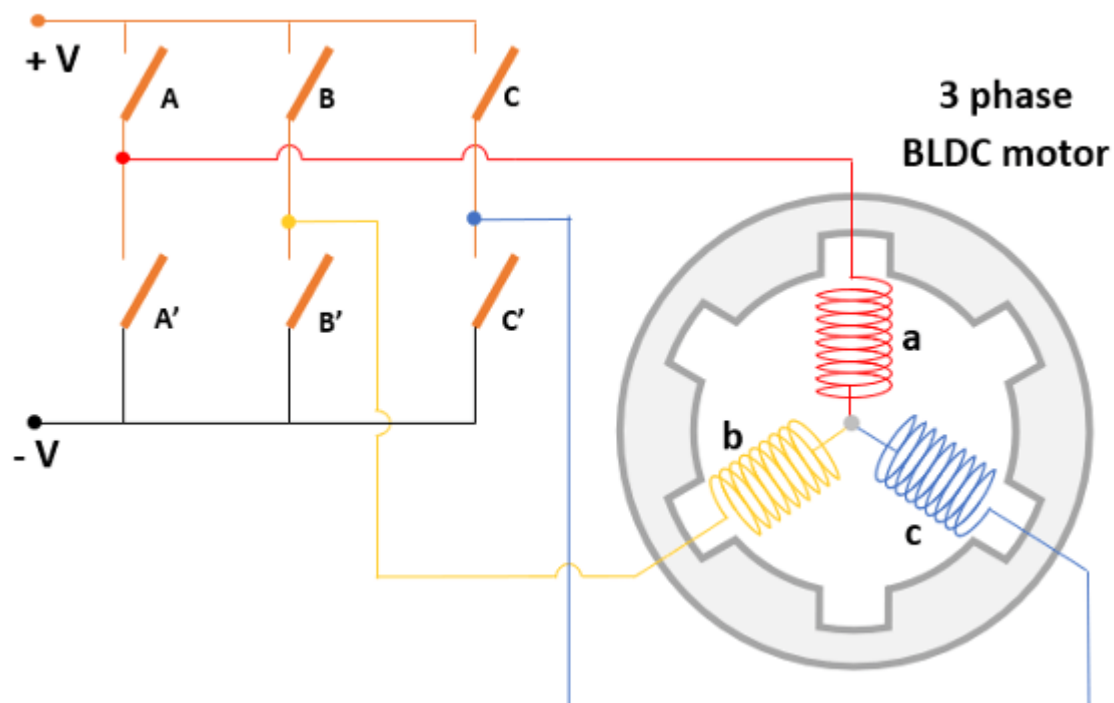
One mechanical rotation sees two electrical rotations

Lichoběžníkové řízení (šesti-sektorová komutace)

- Střídač spíná vždy 2 fáze dle polohy rotoru
 - sepnutí konkrétních spínačů dáno tabulkou
- Rychlost otáčení dána velikostí vstupního napětí

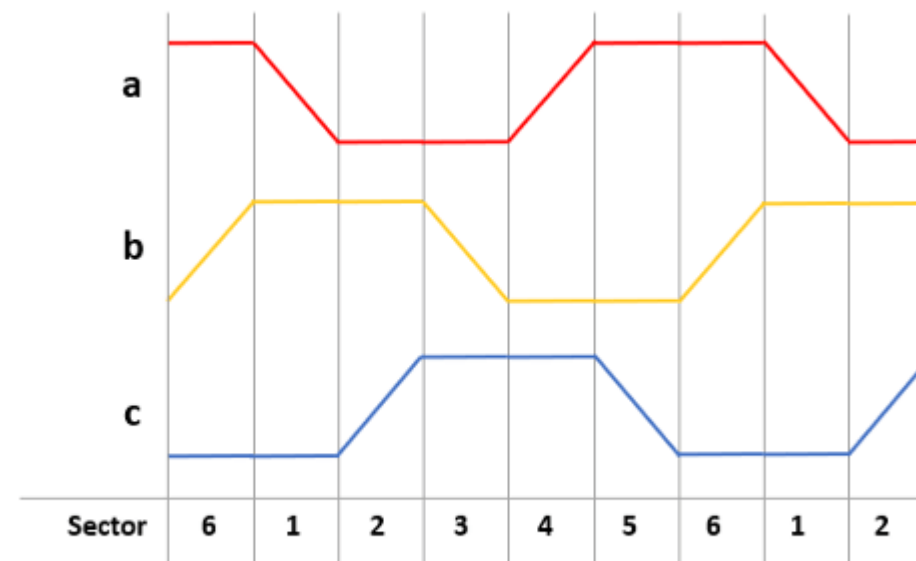
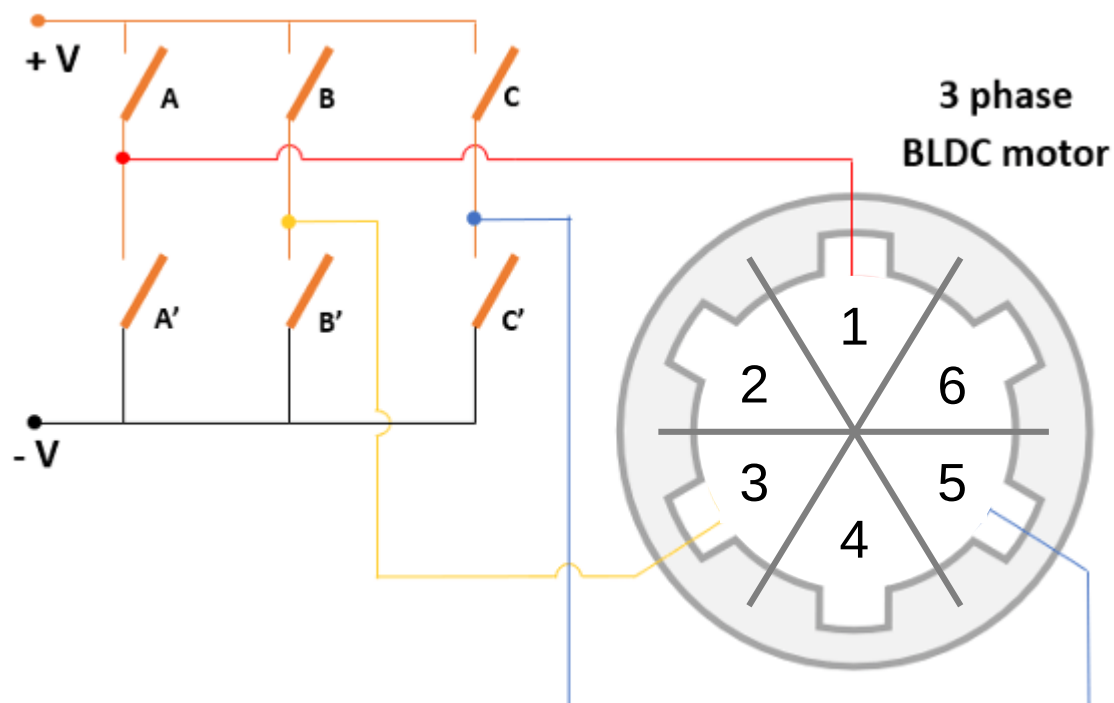
Sektor	AA'	BB'	CC'
1	00	10	01
2	01	10	00
3	01	00	10
4	00	01	10
5	10	01	00
6	10	00	01

Lichoběžníkové řízení (šesti-sektorová komutace)

- Střídač spíná vždy 2 fáze dle polohy rotoru
 - sepnutí konkrétních spínačů dáno tabulkou
- Rychlost otáčení dána velikostí vstupního napětí

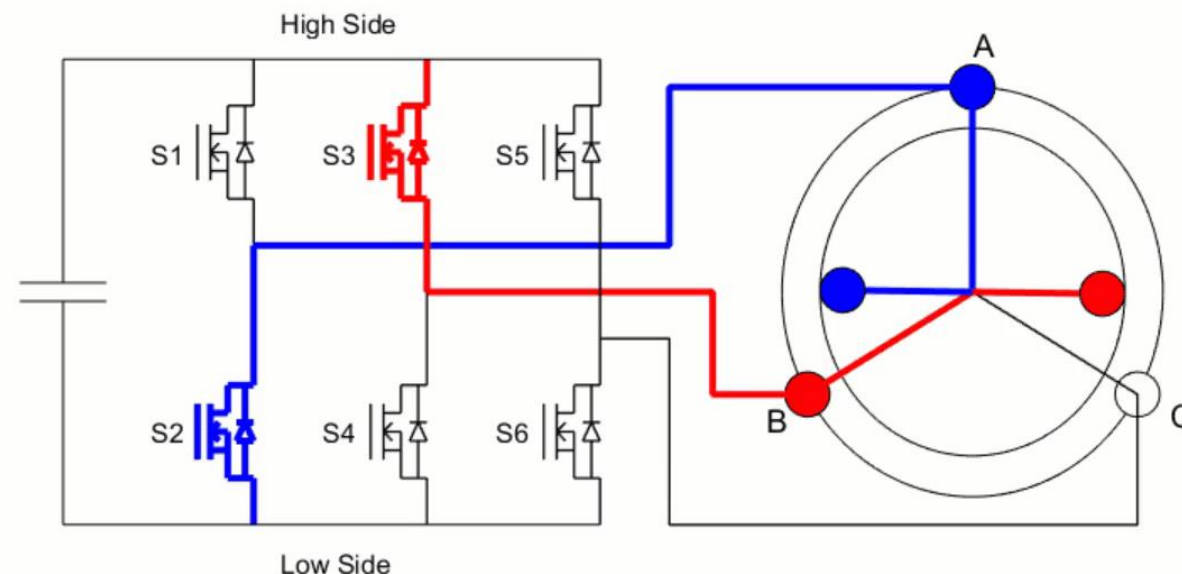
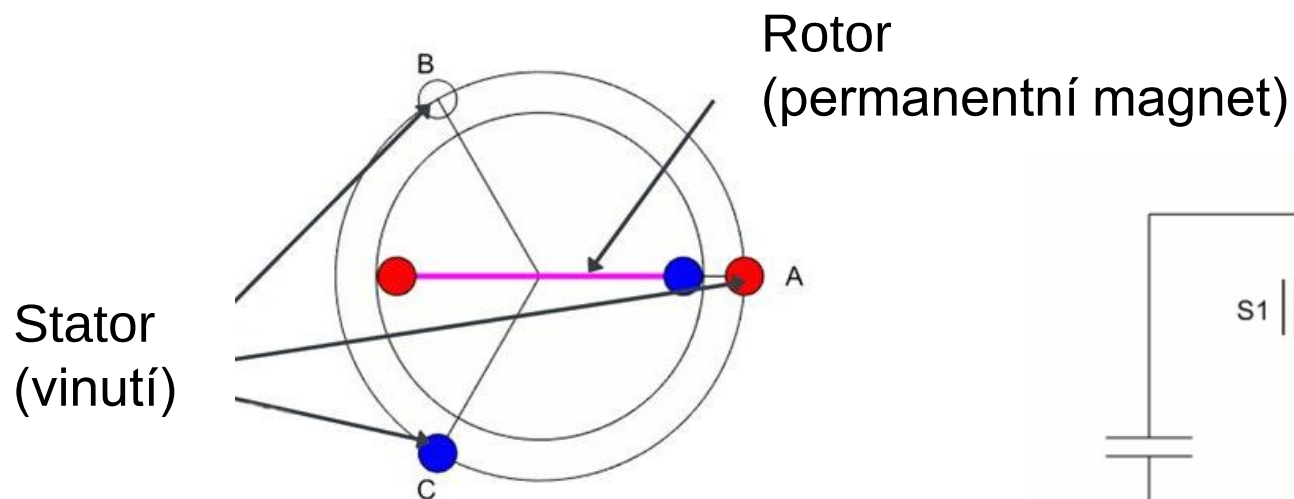
Sektor	AA'	BB'	CC'
1	00	10	01
2	01	10	00
3	01	00	10
4	00	01	10
5	10	01	00
6	10	00	01

Lichoběžníkové řízení (šesti-sektorová komutace)

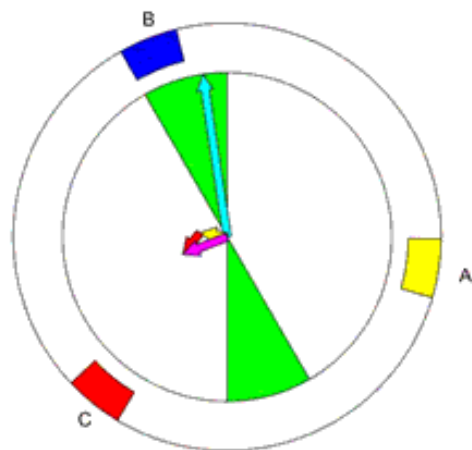
- Střídač spíná vždy 2 fáze dle polohy rotoru
 - sepnutí konkrétních spínačů dáno tabulkou
- Rychlost otáčení dána velikostí vstupního napětí

Sektor	AA'	BB'	CC'
1	00	10	01
2	01	10	00
3	01	00	10
4	00	01	10
5	10	01	00
6	10	00	01

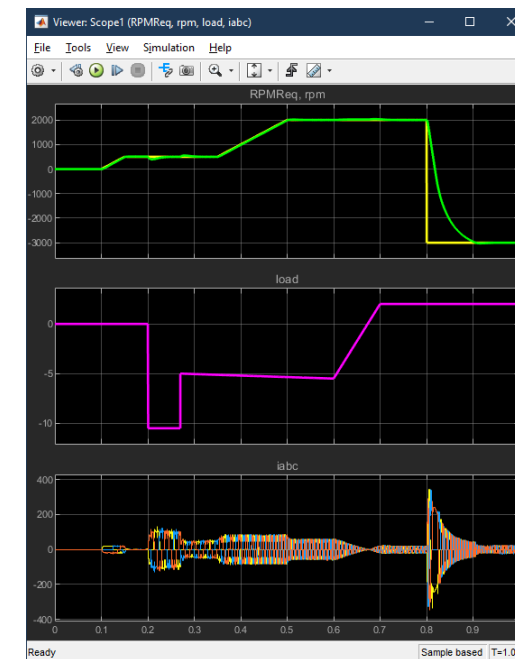
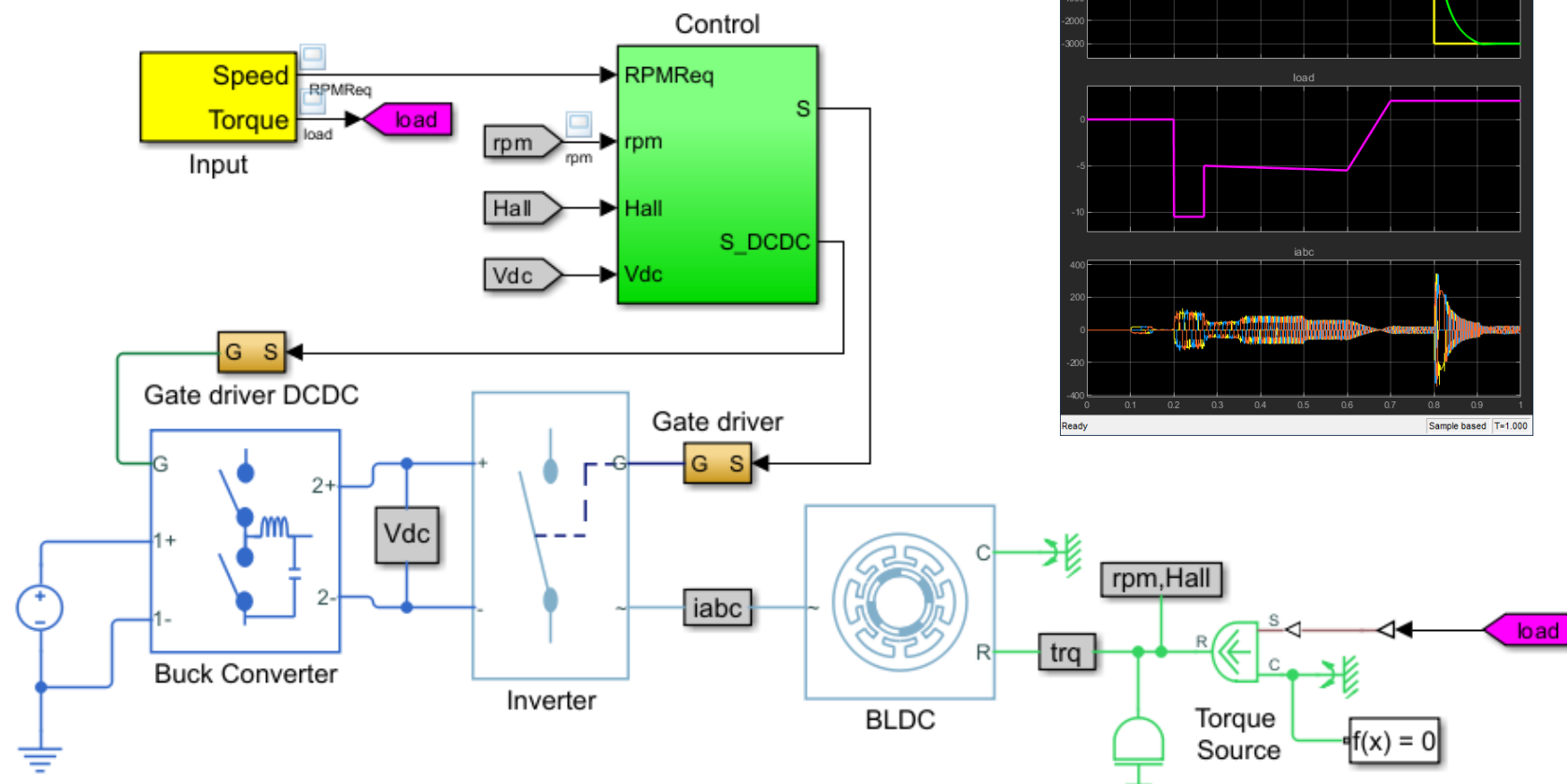
Ukázka: Model a řídicí systém BLDC pohonu: řízení otáček

BLDC Six-Sector Commutation
Two Pole-Pair

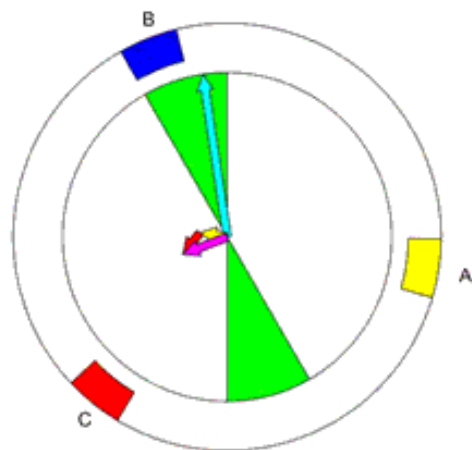
Commutates every 30 mechanical degrees

One mechanical rotation sees two electrical rotation

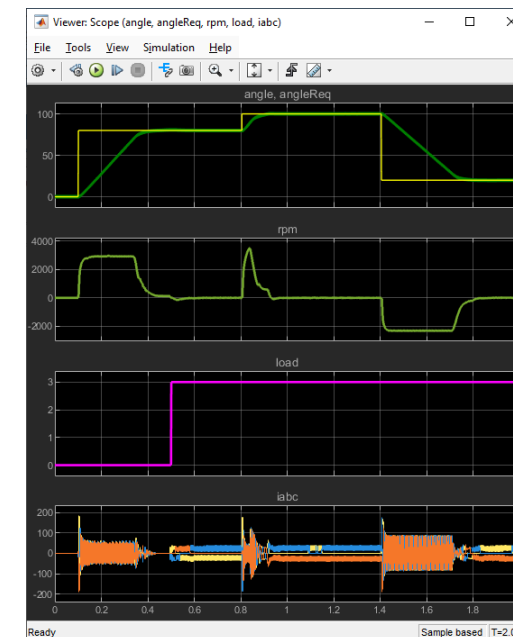
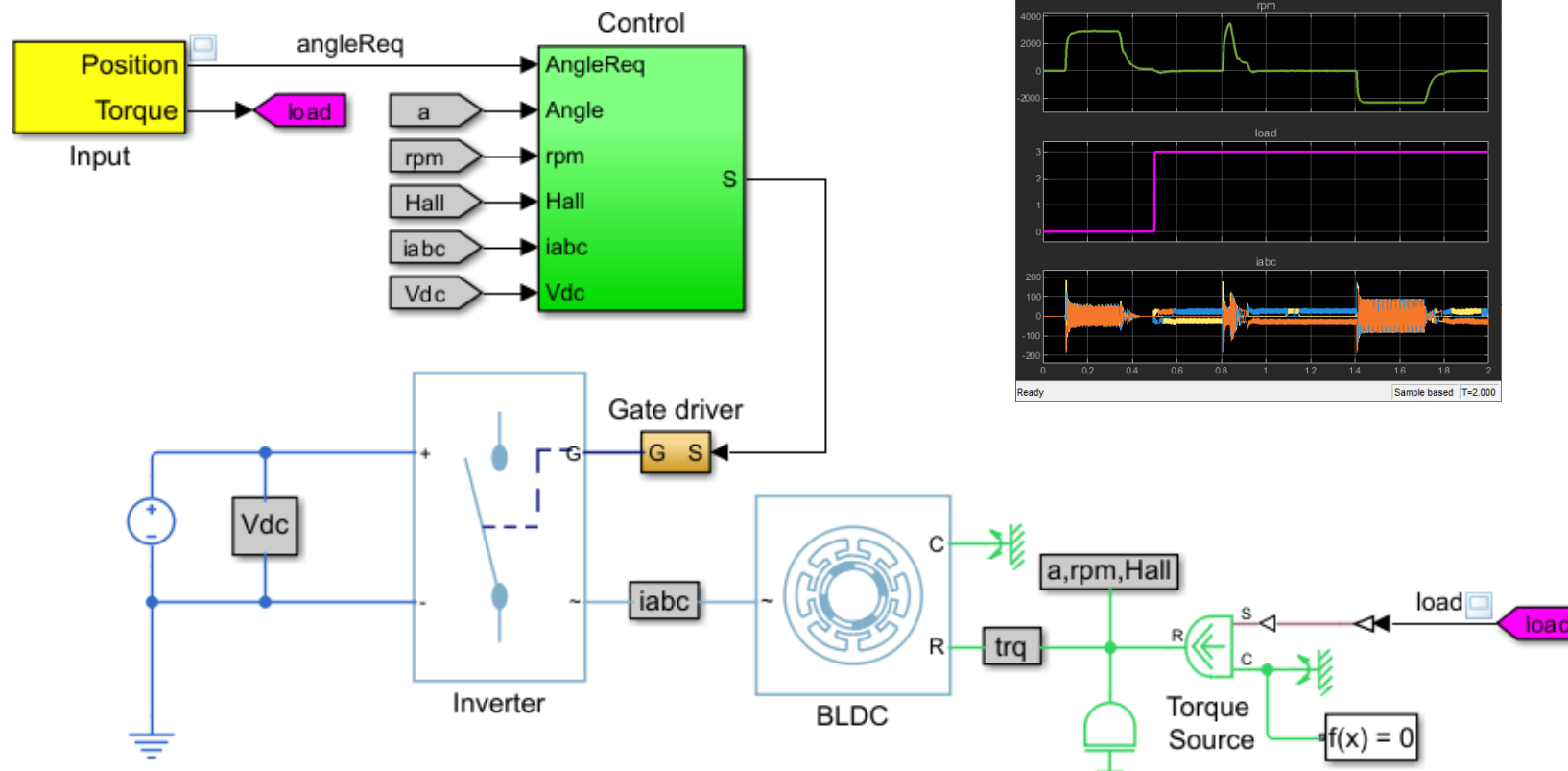
Ukázka: Model a řídicí systém BLDC pohonu: řízení polohy

BLDC Six-Sector Commutation
Two Pole-Pair

Commutates every 30 mechanical degrees

One mechanical rotation sees two electrical rotation

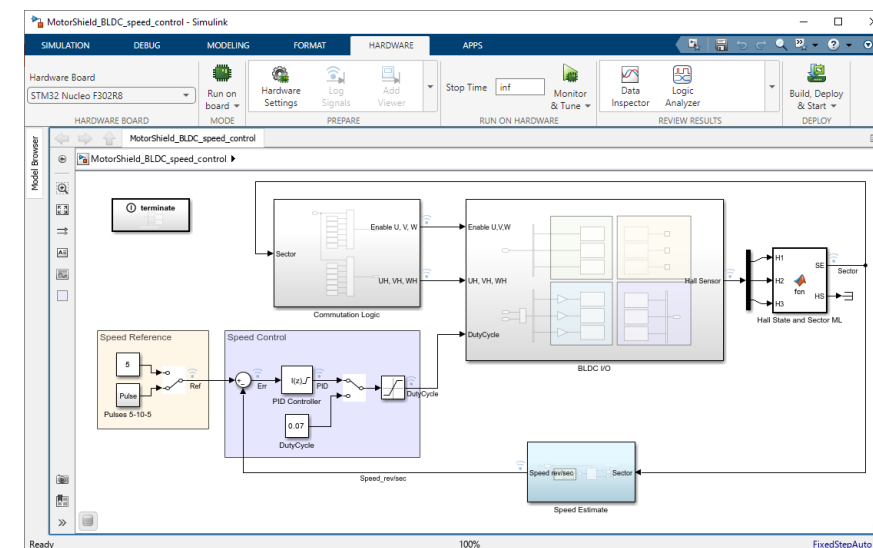
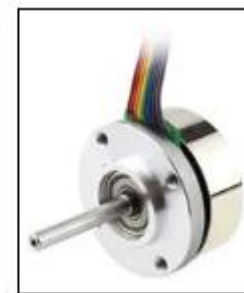
Ukázka: Nasazení ř. s. BLDC pohonu na cílovou platformu

- BLDC motor
 - stejnosměrný motor s elektronickou komutací
 - 8 pólových dvojic
 - Hallův senzor
- Algoritmus
 - PID regulace otáček, šesti-sektorová komutace
 - Simulink Coder Support for STM32 Nucleo Boards
- Spuštění a nasazení algoritmu
 - v režimu Monitor & Tune
- Hardware
 - STM32 Nucleo F302R8, X-NUCLEO-IHM07M1

řízení

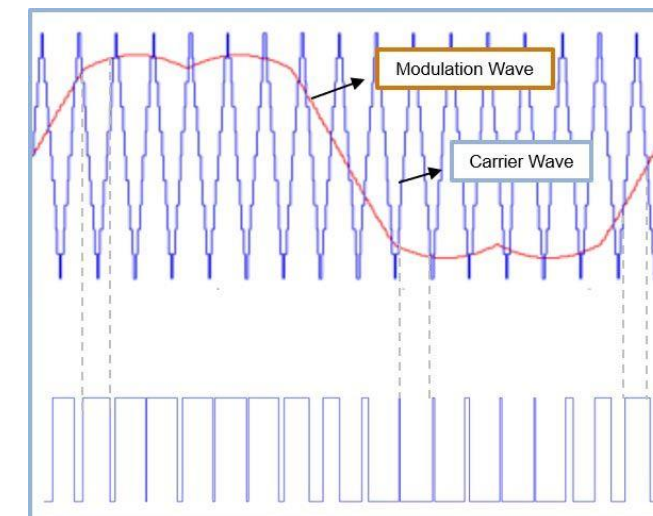
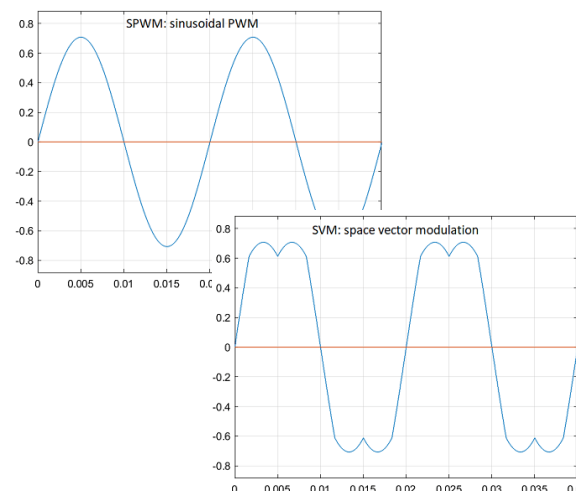
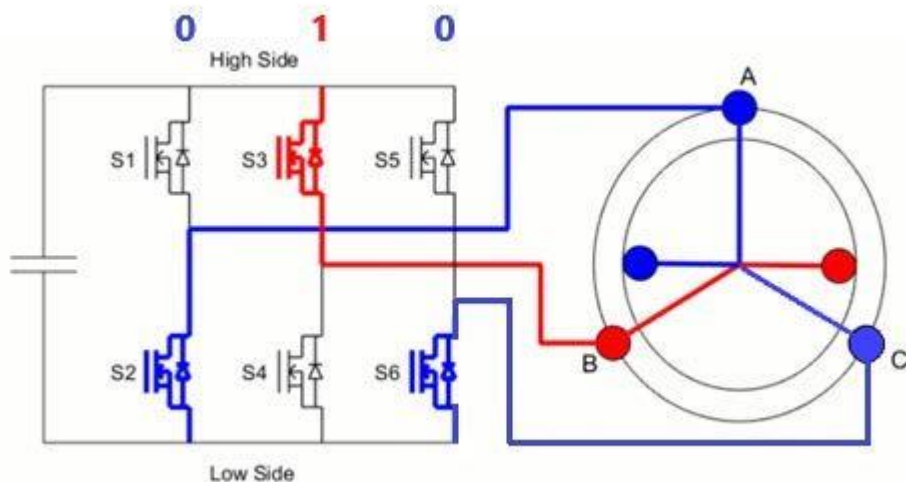
výkonová část

motor

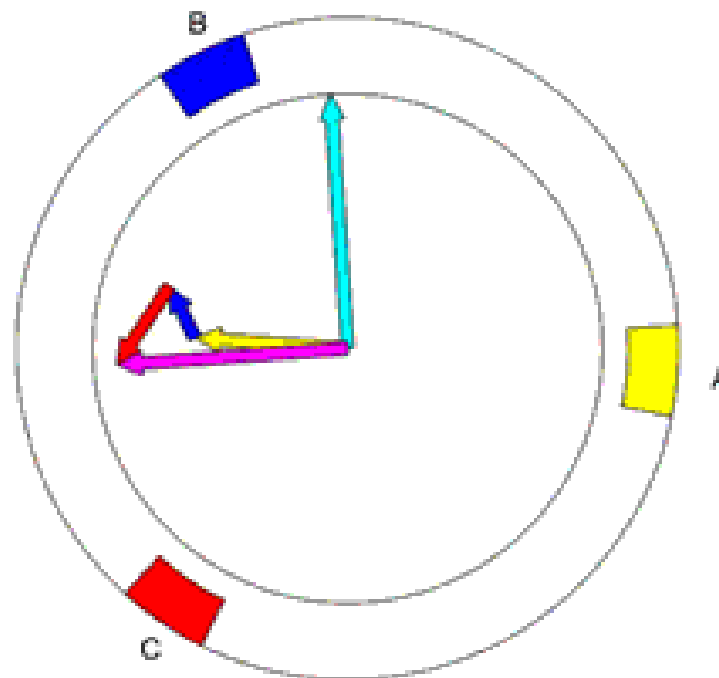
Field-Oriented Control (vektorové řízení)

- Střídač ovládá všechny 3 fáze najednou
 - napětí jednotlivých fází mají střídavý průběh (sinusový, SVM)
- Okamžitá hodnota napětí dané fáze dosažena PWM modulací
- Rychlost otáčení rotoru stejná s rychlostí otáčení pole statoru (synchronní motor)

Field-Oriented Control (vektorové řízení)

- Řízení momentu a rychlosti v plném pracovním rozsahu
- Problém
 - řízení střídavého 3f napětí
- Řešení
 - Clarke a Park transformace

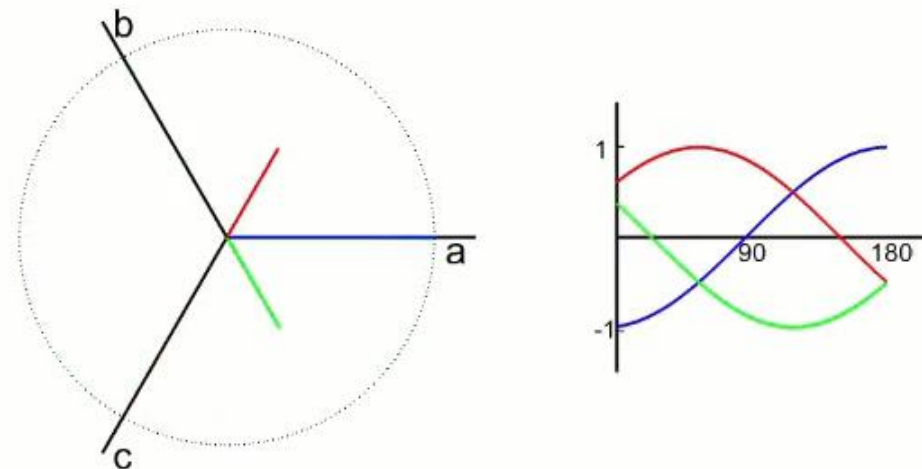

 Rotor Magnetic Reference
 Current Vector

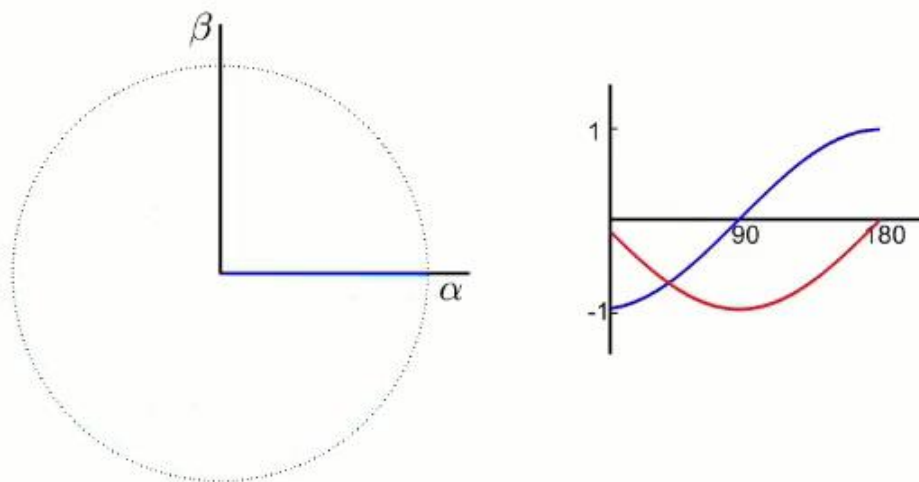
Current vector leads rotor magnetic reference by 90 mechanical degrees

Field-Oriented Control – Clarke a Park transformace

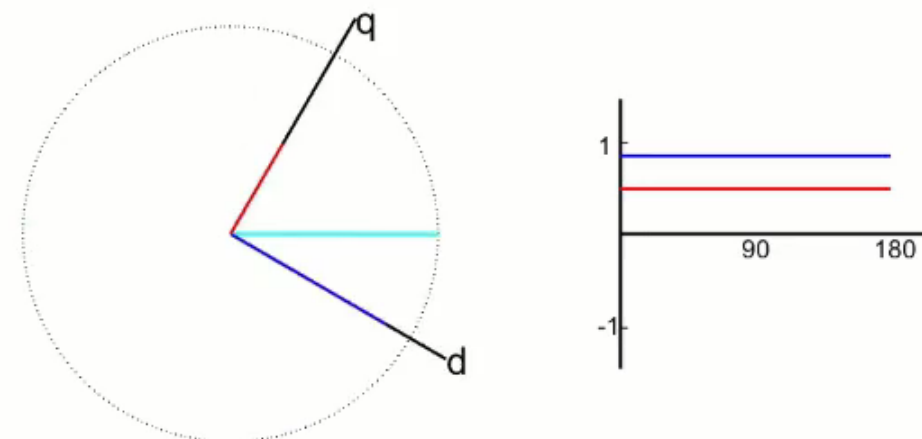
- Složky třífázového systému

- Transformace Clarkové

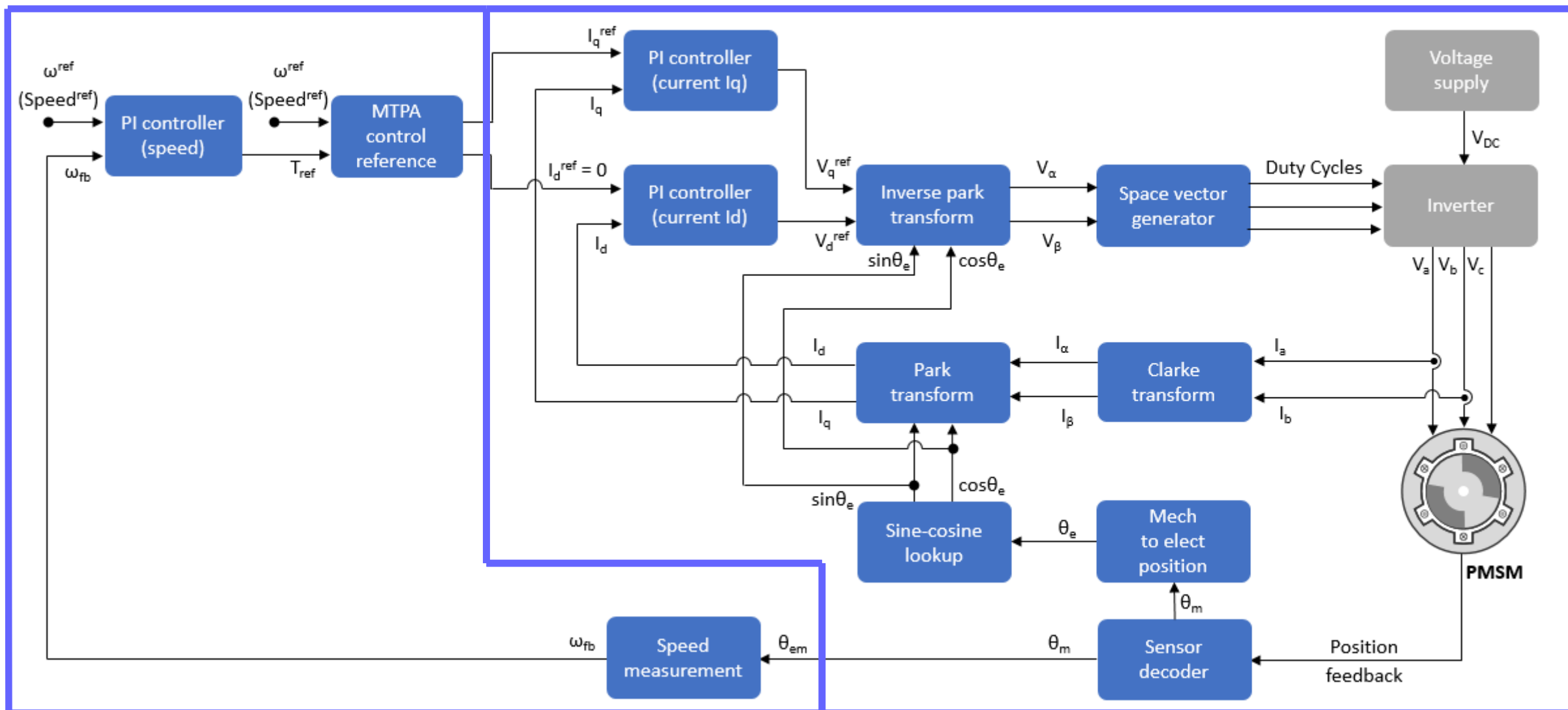
- Transformace Parkova

Field-Oriented Control – schéma zapojení

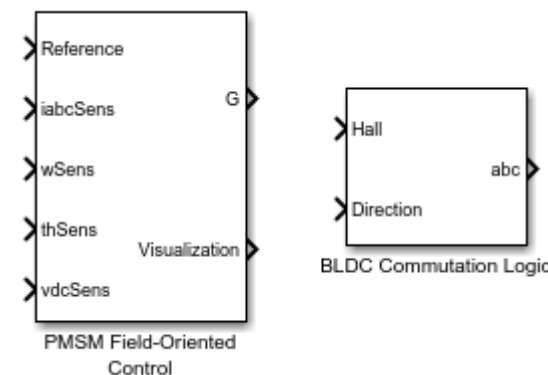
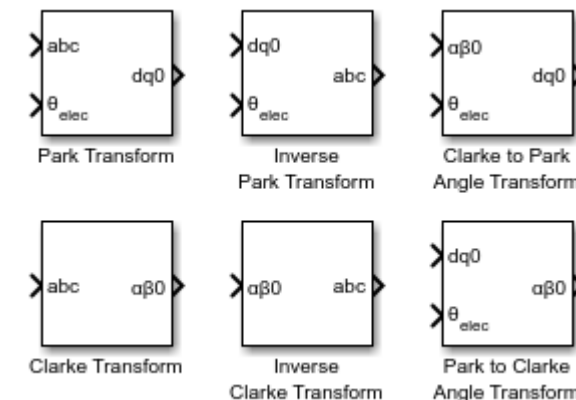
řízení rychlosti

řízení proudů

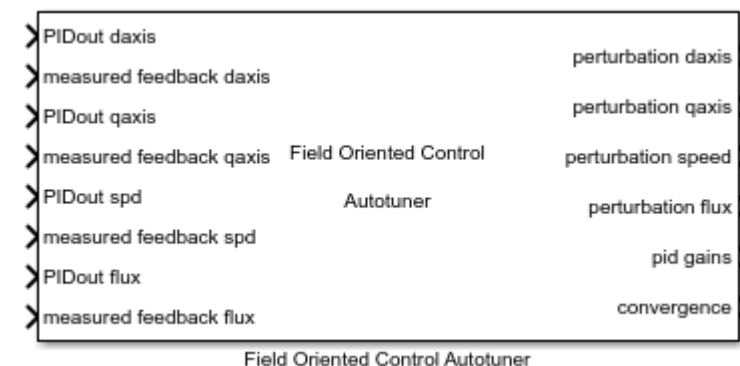
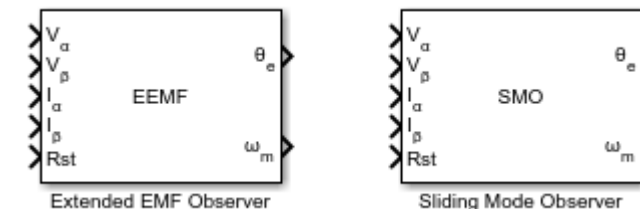
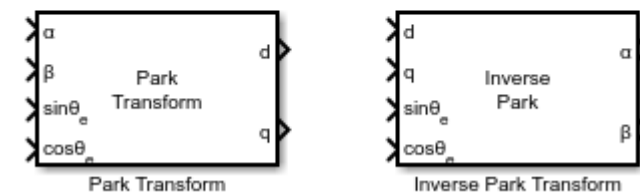
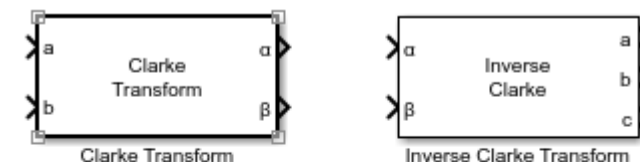
Návrh řízení pohonu v prostředí Simulink

- Simscape Electrical
 - orientováno na práci s modelem pohonu
- Připravené bloky pro
 - Clarke / Park transformace
 - PWM různých typů
 - kompletní řízení pohonů BLDC, PMSM, IM, SM, SRM
- FOC
 - sestavení z jednotlivých částí
 - připravené hotové bloky

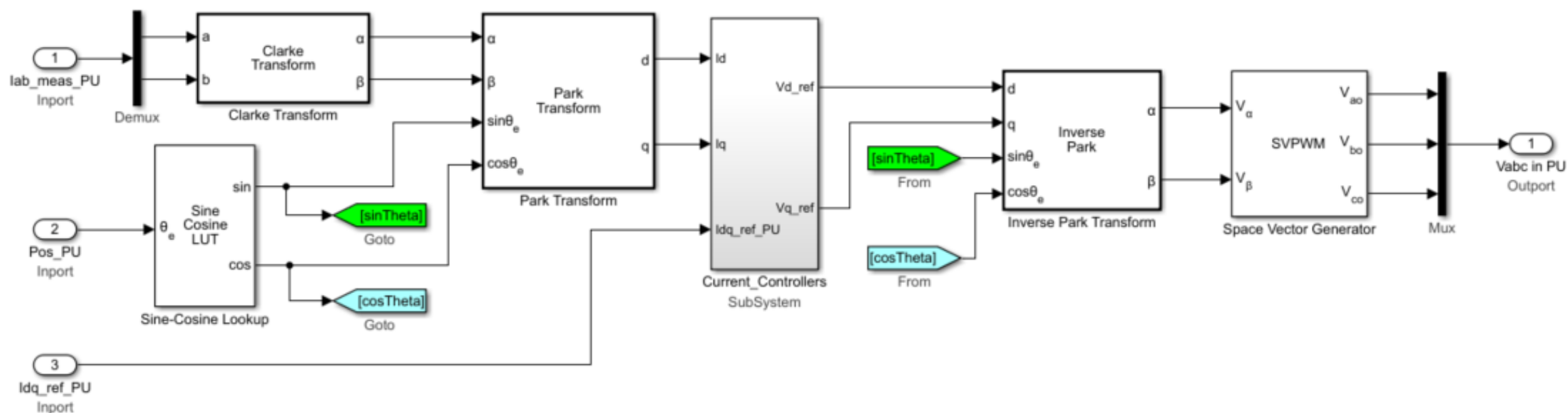
Návrh řízení pohonu v prostředí Simulink

- Motor Control Blockset
 - orientováno na práci s reálným pohonem
 - zjednodušené modely pohonů a střídače
 - nástroje pro odhad parametrů pohonu z měření
- Připravené bloky pro
 - Clarke / Park transformace
 - PWM generátor
 - dekódování informací ze senzorů (Hallowa sonda, ...)
 - bez-senzorový odhad polohy pohonu
 - výpočet referenčních hodnot pro řídicí systém
- FOC – sestavení z jednotlivých částí
 - Field Oriented Control Autotuner

Zapojení FOC v prostředí Simulink

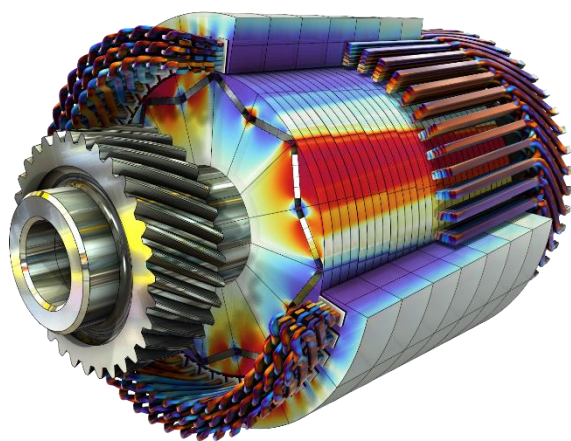
- Příklad zapojení FOC řízení
- Bloky z knihovny Motor Control Blockset

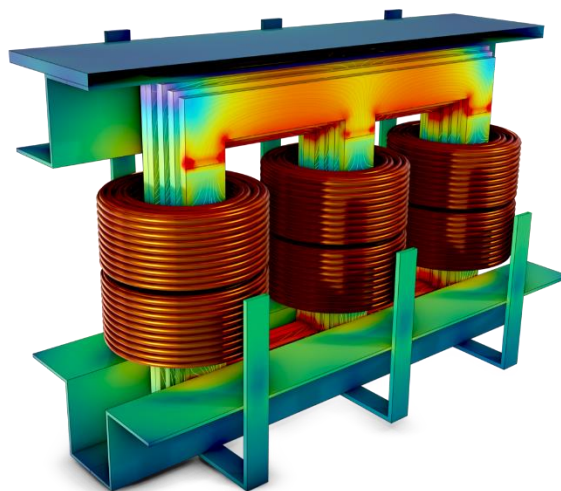
FEM simulace v COMSOL Multiphysics

- Příklady využití FEM v oblasti elektrických pohonů a výkonové elektroniky

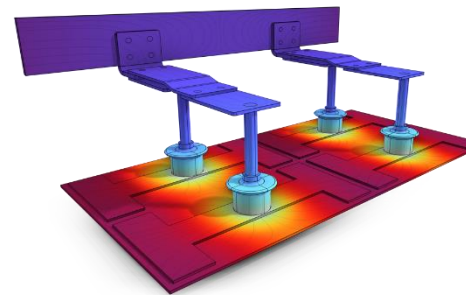
Simulace elektromotoru

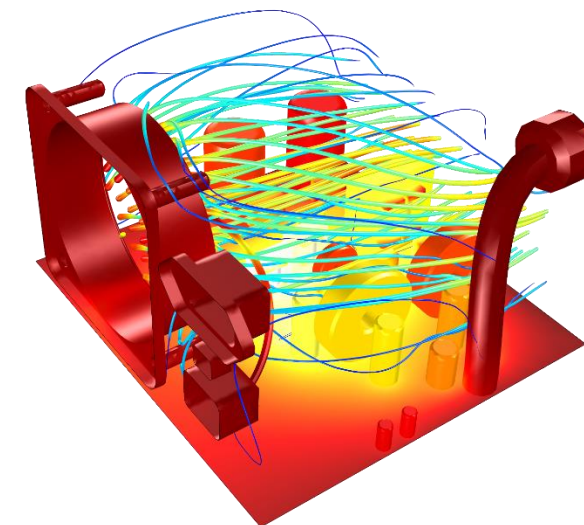
Simulace transformátoru
(vč. například hučení)

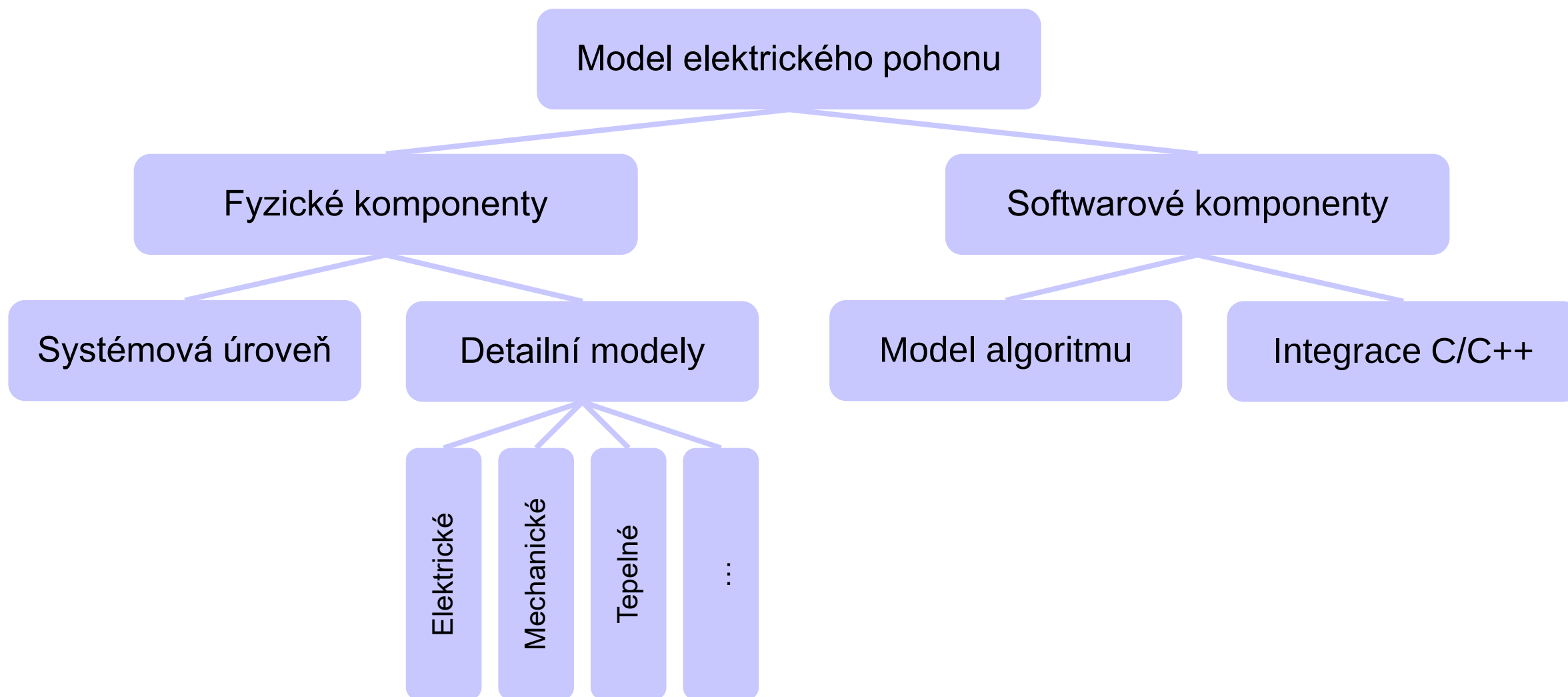
Simulace svorkovnice

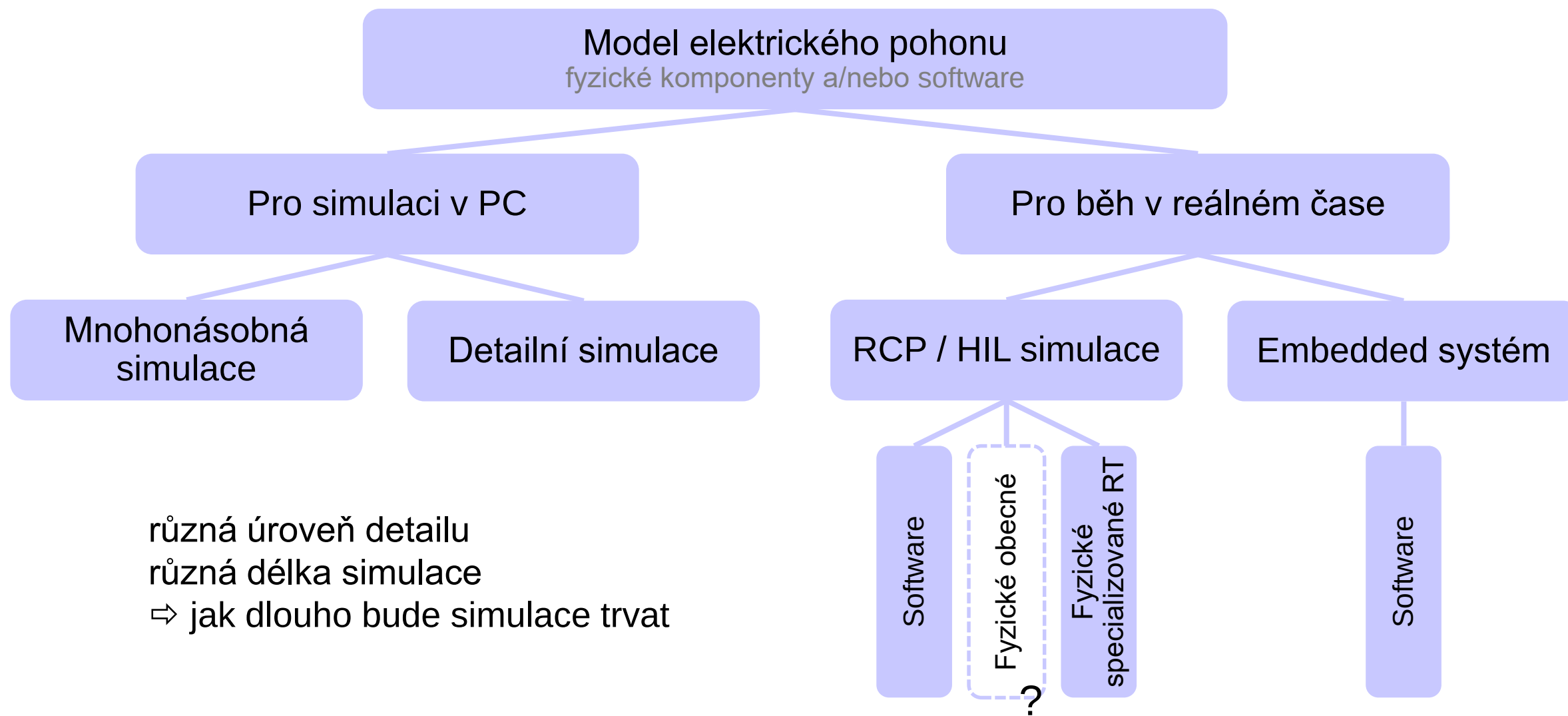
Simulace chlazení
elektroniky

Modelování elektrického pohonu z hlediska komponent

Modelování elektrického pohonu z hlediska simulace/nasazení

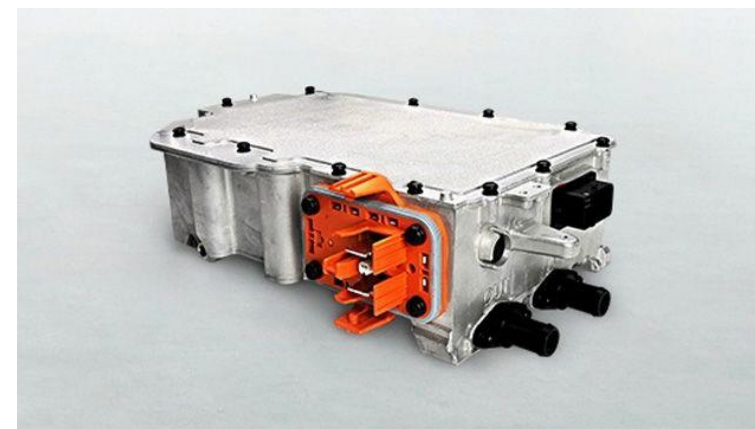

Uživatelská reference

LG Electronics Develops ISO 26262–Compliant Power Inverter Control Software with Model-Based Design

Automotive manufacturers are increasingly asking tier-one suppliers to deliver components developed in compliance with ISO 26262, the international functional safety standard for road vehicles. This standard covers functional safety aspects of the complete development process, including design, implementation, and verification. Many manufacturers also want their suppliers to comply with AUTOSAR standards for ECU software architectures.

LG Electronics develops ISO 26262– and AUTOSAR-compliant software for the inverter systems used to drive electric and hybrid vehicle motors using Model-Based Design with MATLAB® and Simulink®.

[Více informací zde](#)

Další informace

- Video-série z cyklu MATLAB Tech Talks: **Motor Control**
 - <https://www.mathworks.com/videos/series/brushless-dc-motors.html>
- Video-série **How to Design Motor Controllers Using Simscape Electrical**
 - <https://www.mathworks.com/videos/series/how-to-design-motor-controllers-using-simscape-electrical.html>

Děkuji za pozornost.

Otázky?